

bb. 93. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig:

rj la 1975. október 1.

- 87. időjárásjelentés
- 88. elutazott az új-zélandi gazdasági küldöttség
- 89. Lázár György látogatása Szabolcs megyében
- 90. kínai fogadás
- 91. szerk. figy.: javítás a bb. 43. számú hírre
- 92. környezetvédelmi tanácskozás
- 93. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: Burján Sándor.

21.25 rj

- 62 -

2130 9

60.008 |x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. terv készül a fővárosi egységes szakoktatási hálózat kialakítására

i hi/zsu-ju hi la

1975. október 2.

a fővárosi szakközépiskolák és szakmunkásképző intézetek között a felszereltséget és a személyi feltételeket tekintve az utóbbi években indokolatlan különbségek alakultak ki. ezért a budapesti párt-végrehajtó bizottság megbizta a fővárosi tanácsot, hogy készítsen tervet az említett intézmények gazdaságosabb, hatékonyabb működtetésére, valamint az egységes szakoktatási hálózat megalapozására.

napjainkban a szakmát tanuló fiatalok 21,5 százalékát a fővárosi szakoktatási intézmények nevelik, tanítják a szakma ismeretére, szeretetére. e feladatokat 132 szakmunkásképző és szakközépiskola látja el 91 iskola-épületben. az idén összesen 59 ezer szakközépiskolai és szakmunkás tanuló jár a nappali tagozatra, további 34 ezren munkaviszony mellett sajátítják el a választott szakma fortélyait.

/ folyt. köv. /

- 1 -

g

bb 1. / terv készül 1. folyt./-ju

a szakmunkásképző intézetek 426 tanterméből 35 szükség-tanterem, a 31 tornahelyiségből 16 ugyancsak szükség-tanterem, - hangzott el a budapesti párt-végrehajtó bizottság ülésén, ahol nagy nyomattal hívták fel a figyelmet az iskolák helyzetére, az olykor kirívó ellentétekre. egyes szakmunkásképző intézetekben a diákok száma tantermenként 50, de vannak olyanok is, ahol az arányuk meghaladja ennek a háromszorosát. a tapasztalatok szerint a szakközépiskolákban jobb a helyzet: egy tanteremre átlag 32 diák jut. itt a fő gondot a képzés egyes területein kialakult szakmai aránytalanságok jelentik. több, népgazdasági-lag fontos szakmában - mint például gépész, forgácsoló, építőipar és kereskedelem - alig tudják biztosítani az utánpótlást, ugyanakkor néhány divatos szakmában - fodrász, kozmetikus, rádió- és tévé, - vagy autószerelő - nem kívánatos túljelentkezés tapasztalható.

az oktatáspolitikai határozattal összefüggésben 1975-78. között bevezetik az egységes szakmunkásképzést. a szakmunkásképzést is végző szakközépiskolák új tanterveit fokozatosan, várhatóan 1977-től 1981-ig léptetik életbe. az egységes szakmunkásképzés bevezetése is indokolja, hogy a hosszú idő óta kialakult gyakorlatot az időközben megváltozott igényekhez igazítsák. a fővárosi középfokú szakoktatási intézmények többsége eredetileg más célokra épült. így alakult ki a szakközép-, illetve a szakmunkásképző iskolák „társbérlete”, más oktatási intézményekkel. ez a körülmény nehezíti az ugyanazon épületben elhelyezett, különböző típusú iskolák eredményes oktató-nevelő munkáját. súlyosbitja a helyzetet, hogy az ilyen feltételek között dolgozó intézmények - például a than károly vegyipari-, a postaforgalmi szakközépiskola, a szász ferenc szakmunkásképző iskola - sem szakmai, sem pedagógiai vonatkozásban nem fejleszthetők. a problémáa súlyosságát jelzi, hogy jelenleg a 17 önálló esti tagozatu intézményen kívül további 18 kettős vagy hármas „társbérletben”, működő iskola található a budapesti hálózatban.

az említett helyzet sürgős módosításokat követel a szakoktatási hálózatban. a változtatásokat azonban úgy kell végrehajtani - hangsúlyozták a pártvégrehajtó bizottság ülésén -, hogy a korszerűbb hálózat egyúttal lehetőséget teremtsen a távlati fejlesztéshez is. számításba kell venni a tervek kialakításánál a demográfiai előrejelzéseket, a budapesti munkaerőigények alakulását, törekedni kell a meglévő iskolahálózat gazdaságosabb kihasználására és fejlesztésére. ugyancsak a továbbfejlődést segítené, ha mielőbb megszüntetnék az egyes iskolákban meglévő párhuzamos, illetve azonos képzési profilokat. a szakmák, szakok összevontabb oktatásával lehetőség nyílik a tanulók átcsoportosítására, a képzési költségek csökkentésére, az iskolák adottságainak jobb hasznosítására.

/ folyt. köv./

- 2 -

g

bb 1. / terv készül ... 2. folyt./-ju

a szakmai profilok átcsoportosításával iskolai épületek, illetve tanterem szabadulnak fel, s ezek körütekintő felhasználásával lehetővé válik a mostoha körülmények között működő iskolák fejlődése, különösebb beruházás nélkül. a párt-végrehajtó bizottsága felhívta a figyelmet a szakmunkástanuló-képzés és a nagyüzemek közötti kapcsolatok szervezésébe tételére is. javasolták az ülésen, hogy a 33. megfigyelésre kijelölt nagyüzem legyen a szakmunkás-utánpótlás képzésének fő bázisa.

a fővárosi tanács egyébként hozzálatott a szakmunkás- és szakközépiskolai képzés öt éves, illetve távlati tervének kidolgozásához. e munkában a budapesti ipar és a szolgáltatások fejlesztésének perspektivikus feladatait, valamint az agglomerációs övezet várható munkaerőigényét tartják szem előtt. a távlati fejlesztési elképzelésekről egy év múlva dönt a budapesti pártvégrehajtó bizottság. /mti/

--

bb 2. élénk az őszi idegenforgalom - szőlő-szüret a volán turistatal

i kg/pf-ju ie la

1975. október 2.

a kellemes időjárás megélénkítette az idegenforgalmat, az utazási irodák gazdag programot állítottak össze az őszi szezonra a turistáknak. a volán turist országjáró autóbusszai szeptemberben csúcsmozgalmat bonyolítottak le, két hét alatt 3 000-nél több vendéget kalauzoltak különböző idegenforgalmi nevezetességekhez, s az októberi-novemberi programokra is hasonló vendégsereget várnak. különösen kedveltek a szőlővidékek látogatásául egybekötött programok, a tokaji borvidékre irányított autóbusszokra például valamennyi hely elkel.

a volán turist új programjai között a palóc-föld „fel-fedezése”, szerepel, a nógrádi várhoz és a balassagyarmati muzeumba is elkalauzolják kétnapos ut során a jelentkezőket. októberre a töki csárdába és a pilisvörösvári kopár csárdába disznótoros ebéddel egybekötött programokat szerveznek. élénk a kereslet a zalakarosi és a büki egyhetes gyógyüdülés iránt. megkezdtek a külföldi szilveszteri utak szervezését is; ezek között újdonság a 12 napos kijev-harkov-moszkva utazás különvonattal. /mti/

--

- 3 -

g

bb. 3. elkészült a balatoni szezon gyorsmérlege

vid/mz/rj la

1975. október 2.

a végleges statisztikai adatok még nem állnak rendelkezésre az 1975. évi balatoni szezonról, a már elkészített gyorsmérlegből azonban máris nyilvánvaló, hogy az idén ismét növekedett a magyar tenger vidékének idegenforgalma. a szezon első felében, a csapadékos hűvös időjárás miatt ugyan az átlagosnál kevesebben látogatták a tóparti üdülőtelepeket, az augusztus közepi csúcsgalomban azonban ezt a lemaradást is bőségesen pótolta.

a tó északi partján működő balaton tourist az elmúlt évihez képest 101.4 százalékos forgalmat bonyolított le, s különösen örvendetes, hogy körülbelül 5 százalékkal nőtt a vendégek átlagos tartózkodási ideje. a tó déli partján még az előbbinél is nagyobb - átlagosan 10 százalékos - forgalomnövekedést könyvelt el a siotour. különösen nagy arányban növekedett a szovjetunióból és bulgáriából érkezők száma. a nyugati országokat tekintve főképpen a svájci, az olasz és a holland turisták tanúsítottak a múlt évinél nagyobb érdeklődést a balaton iránt.

az üdülőházak vendégeinek száma meghaladta a 400 ezret, s e hatalmas vendégsereg tíz turnusban pihent a magyar tenger partján. az egy-két napra kirándulók vagy a fürdőjáratokkal érkező vikendezők száma alkalmanként a 200 ezret is meghaladta. így augusztusban előfordult, hogy egyidejűleg 450-500 ezer ember tartózkodott a tópart 40 nyaralótelepén. az átlagosnál élénkebb volt a kirándulóhelyek látogatottsága is. emellett bizonyít az a tény, hogy a balatoni hajók az idén jóval több mint 2 millió utast szállítottak.

a kereskedelem és a vendéglátóipar a nagy forgalomhullámszáz és az ismert tárolási nehézségek ellenére kielégítően oldotta meg a feladatát. a már évek óta tapasztalható gondok sajnos még az idén is kísértettek: az éttermekben gyakran lassu volt a kiszolgálás, a büféknél szinte állandóan hosszú sorban álltak a vásárlók. a tapasztalatok megint megerősítették, hogy a tömegigényeket gyorsan kielégítő több étteremre és árusító pavilonra van szükség.

a szezon tapasztalatait az idegenforgalmi, a kereskedelmi és a vendéglátóipari szakemberek a következőkben részleteiben is megvitatják. annyi, mint hangoztatták máris nyilvánvaló, hogy a különböző szervező és ellátó szervek együttműködését tovább lehet és kell is javítani. /mti/

--

- 4 -

g

bb 6. jobb információ-rendszer - kevesebb népgazdasági veszteség - egyetemi szakemberek tanácsai

-ju hi la

1975. október 2.

az elektronikus számítógépek felhasználása, széles körű elterjesztése a gazdaságirányításban elsőrendű érdek. az ebben rejlő óriási lehetőségeket azonban még megközelítőleg sem használjuk ki, s ez évi átlagban milliárdos veszteségeket jelent. a közgazdaságtudomány elméleti szakemberei az egyetemeken arra törekcsenek, hogy elmélyült, tudományos vizsgálódásokkal a gyakorlat számára segítséget nyújtsanak. a nagyon hasznos és példamutató együttműködés már eddig is figyelemreméltó eredményeket produkált. dr. kádas kálmán, a budapesti műszaki egyetem közlekedés- és vállalatgazdasági tanszékének vezetője erről a következőket mondta oláh bélának, az mti tudományos munkatársának:

- népgazdaságunk létérdeke, hogy a számítógépes gazdaságirányítás minél előbb és minél nagyobb területen tért hódítson. ennek számos fontos feltétele közül az egyik leglényegesebb az, hogy a végbemenő gazdasági folyamatokról lehetőleg pontos, megbízható és az irányítás számára alkalmas információkat nyerjünk. ennek hiányában ugyanis a kibernetika nyújtotta előnyöket nem tudjuk kellőképpen kihasználni.

- eddig végzett elemző vizsgálataink azt mutatják, hogy feladataink nagyon összetettek. először is információrendszerünknek kell tökéletesebbé tennünk, jobban megalapoznunk. rohamosan fejlődő gazdasági rendszerünk ugyanis - a múlttal ellentétben - ma már nem elégszik meg kevés és pontatlan adattal. nagy gazdasági egységeink csak akkor tudják feladataikat sikeresen megoldani, ha ehhez a feltétlenül szükséges támogatást - a rendkívül igényes, differenciált adatszolgáltatást - megkapják.

- ennek tudatában egyik legidősebb feladatunk egész népgazdaságunk vonatkozásában - beleértve az államigazgatást is - az információrendszer jobbá és megbízhatóbbá tétele. közgazdasági életünk valamennyi munkásának arra kell törekednie, hogy az egészséges, kiegyensúlyozott üzemeltetés, vállalatvezetés szigorú, elengedhetetlen feltételei maradéktalanul biztosítva legyenek. tehát az elsődleges termelési, szállítási, anyagfelhasználási, raktárkészlet, munkaidő- és egyéb természetű adatok pontosabb és felhasználhatóbb módon rendelkezésre álljanak.

/ folyt. köv. /

- 5 -

g

g

- ezen a téren számos, nem jelentéktelen hiányosságot kell rövid időn belül megszüntetni. többek között azt, hogy a bizonylatok ne ellenőrzés nélkül készüljenek, mert ez gátlódásunk rendjét zavarja. az adatok felvételét is meg kell szigorítani, s itt is fokozottabb ellenőrzés kell. hasonlóan szükség van a szállítási határidők pontosabb rögzítésére, a költségadatok megbízhatóbb és egyben sokoldalubb számontartására. az itt jelentkező hibák okát mindenekelőtt abban látjuk, hogy ezeknek a valóban bonyolult, a termelés szempontjából nem közömbös adatoknak nyilvántartása szinte kizárólag a legalacsonyabb munkakörben dolgozók feladata. ezen feltétlenül változtatni kell.

- mi a teendő ennek érdekében?

- elsősorban az, hogy az ilyen feladattal megbízott közép-kaderek képzettségi fokát a lehetőség szerint emelni kell. növelni kell a minőségi ellenőrök, raktárnokok, diszpécserok és hasonló feladatokat ellátók felkészültségét, szakmai hozzáértését. javasoljuk, hogy a minisztériumok és főhatóságok időnként rendezzenek rövidebb ideig tartó szaktanfolyamokat. ilyen jellegű képzés már most is van, az azonban sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem kielégítő.

- az információrendszer fejlesztése, káderállományunk színvonalának emelése, létszámának gyarapodása érdekében egyetemünk már eddig is sokat tett: világszinten álló szakembereink egész sorát képezte ki. a vállalatok azonban mind nagyobb követelményekkel lépnek fel. el kell érniük, hogy a magasán képzett szakemberek aránya a gépek számának növekedésével és alkalmazásuk kiterjedésével egyaránt lépést tartson.

kádas professzor szerint nagy gond a számítógépes gazdaságirányításhoz szükséges modellek és programok megfelelő szintű és mennyiségű kidolgozása is. ezen a téren az egyetem szakembereire, valamint az illetékes gazdasági és szervezés-tudományi kutatóintézetekre - ugyancsak a matematikusokra komoly munka vár.

- a gazdasági élet gyakorlati vezetői - mondotta végül - állandóan azt panaszolják, hogy nincs kellő számú programozó, de ugyanakkor modellező sincs. indítványozzuk, hogy a szükséges számítástechnikai ismereteket már a középiskolában is a kellő határfokkal és színvonalon oktassák. ebben az irányban szintén tettünk lépéseket. /mti/

--

g

bb. 4. beérett a mandula a balatonfelvidéken

vid/kz/rj la

1975. október 2.

a balaton északi partján és a balatonfelvidék hegyvonulatain beérett a vidék őshonos csonthéjas gyümölcse, a mandula. a sziklás erodált dombvidékek a szőlő után ez a legelterjedtebb gyümölcse. az idén rendkívül gyenge termést hozott. a korán virágzó mandulát ugyanis megtréfálta a februári „tavasz”. február végén és március elején sok helyen már teljes virágzásban voltak a déli lankákon álló fák. a virágzást csakhamar erős fagy követte és „elvitte”, a termés jórészt. /mti/

--

bb. 5. madármarasztaló ősz - menetrendváltás a vonulásokban

vid/kz/rj la

1975. október 2.

a nyáriasan meleg őszi időjárás sikerrel marasztalja a hazánkban költő madarakat. a szokásosnál később keltek utra a füstli- és molnárfecskék. tulnyomó részt elhagyták ugyan hazánk déli tájait, a szeged melletti fehér-tói rezervátumban azonban még mindig látni népes csapataikat. ez a természetvédelmi terület egyébként a fecskék költözés előtti nagy gyülekező és pihenő helye. hasonló a helyzet a magyarországon fészkelő dankasirályoknál. általában még szeptember első felében elbucsznak és ilyenkor már a földközi-tenger mentén tanyáznak - idei menetrendjükben változást hozott a hosszúnak ígérkező vénasszonyok nyara. a hazai sirályok közül még sokezer a dél-alföldi vadvizeken tartózkodik. /mti/

--

bb. 7. vírusnak ellenálló paprikát nemesítettek keszthelyen

vid/kz/mmé/rj la

1975. október 2.

több évig tartó munkával vírusbetegségeknek ellenálló paprikát nemesített dr. kovács jános, a keszthelyi agrártudományi egyetem tudományos főmunkatársa. az eseménynek az ad különös jelentőséget, hogy a hazai kertészetekben az utóbbi években fellépett a nagyarányú fajtaleromlást előidéző vírusfertőzés. a különböző vírusok gyakorlatilag valamennyi köztermesztésben lévő paprikafajtát megtámadták. a beteg paprikatöveken előbb a levelek sárgulnak meg, majd a virágok hullanak le, s a beteg tő értéktelen, apró, begyűrt végű termést hoz.

/folyt.köv./

g

bb. 7. / vírusnak ellenálló... 1. folyt./rj

a paprikát károsító vírusok közül a legsúlyosabb fertőzést a dohány mozaik vírusa okozza, de megtámadja a burgonya „X”, és „Y”, továbbá az uborka és a lucerna mozaik vírusa is. a készthelyen nemesített reziztens fajta ugynevezett „hiperérzékeny”, ez azt jelenti, hogy ha mozaik vírus kerül például rovar közvetítésével a levelére, a megtámadott levélrész gyorsan elhal és lehull, s ezzel automatikusan lokalizálja a betegséget. /mti/

--

bb. 8. eddig ismeretlen adatok a xix. századi tanítómozgalomról - iskolatörténeti monográfia jelent meg pécsen

vid/kz/rj la

1975. október 2.

a baranya megyei pedagógus továbbképző intézet pályázatot hirdetett felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére, s a legjobb iskolatörténeti monográfiák most önálló kötetben is megjelentek pécsen. az egyik legérdekesebb mű - szerzője bodó lászló tanár - a xix. századi tanítómozgalommal foglalkozik. a korabeli dokumentumok felkutatása és feltárása eredményeként eddig ismeretlen pedagógiatörténeti eseményeket, tényeket örökített meg a monográfiában.

1867 őszén kilencven pécsi és baranyai tanító megalakította a pécsi tanítóegyletet, elsőként az országban, két évvel megelőzve a magyar tanítómozgalom általános kibontakozását. „néptanoda”, címmel rendszeresen megjelenő közlőnyt adtak ki. a tagok legfontosabb feladatául szabták meg a „hozzájárulást a kollektív önművelő munkához”, ezért meghatározott időközökben tanácskozásokat tartottak, amelyeken pedagógiai, didaktikai, általános iskolaszervezési és egyéb tanügyi kérdéseket vitattak meg. az önművelés elősegítésére könyvtárat alapítottak.

az egylet megalakulása nagy visszhangot váltott ki az egész országban. még nagyváradról is köszöntötték a pécsi pedagógusokat, „mert elsők voltak, kik a néptanítói szabad egyesülés nemes pályáját férfiak eréllyel megnyitották”, a következő hónapok, évek során egyre-másra születtek a pécsihez hasonló tanítóegyletek. 1872-ben már mintegy 250 egylet működött az országban és küldötteik augusztusban pesten találkoztak. a vármegyeháza nagytermében tartott ülésükön megalakították a magyarhoni tanítóegyletek országos szövetségét, amely a következő évtől „magyar néptanító”, címmel közlőnyt adott ki.

/folyt.köv./

- 8 -

g

bb. 8. / eddig ismeretlen... 1. folyt./rj

a pedagógusok szervezkedése része volt a kibontakozó magyar szakszervezeti mozgalomnak, ha nem is állt azzal szervezeti kapcsolatban. a szabadelvű eszméken alapuló szövetség és a hozzátartozó tanítóegyletek - mutatott rá bodó lászló - fennállásuk alatt sokat tettek az iskolareformok megvalósításáért, a pedagógusok érdekeinek védelméért. /mti/

--

bb. 9. ivólé többől - zöldségleveket készít a kecskemét -szikrai állami gazdaság

vid/kz/rj la

1975. október 2.

gyógyitalokat készít a kecskemét-szikrai állami gazdaság. alapanyagát a vitaminokban és ásványi anyagokban gazdag zöldségfélék adják. az egészségügyi szervek bevonásával és a kecskeméti kertészeti főiskola kutatóinak közreműködésével fekete retekből, sárgarépából, sütőtökből és paradicsomból készítettek ivólevet. az aranyárga, rostos sütőtök levét elsősorban a gyermekeknek, a terhes anyáknak és az időseknek javasolják fogyasztásra, mert elősegíti a bélműködést, s természetes vitaminokhoz juttatja a szervezetet. a fekete retekből készült különleges pedig az érhálózatot tartja frissen. örömmel fogadják majd a gépkocsivezetők a szemidegeket erősítő, a-vitaminban gazdag sárgarépalevet és a már közkedvelt paradicsom-ivólevet, amit a szikraiak fűszerezve hoznak forgalomba. a nagy mennyiségű nyersanyagot a tiszamenti zöldségtermesztési társulás állítja elő. az új ivólevelek gyártását jövőre kezdik meg. /mti/

--

bb. 10. nótórius kirakat-betörő

1/bc/tm/rj hi la

1975. október 2.

budapesten sorozatosan betört üzleti kirakatokat, kapu alatti vitrineket, és azokból különféle használati tárgyakat ellopott mosászkai andrás 20 éves budapesti lakos. a főváros v., vi., vii., ix. kerületében „tevékenykedett”, s értékes ruhaműveket, a többi között bőrkabátokat, továbbá magnetofonokat, rádiót tulajdonított el ily módon. a lenin köruton egy kapualjban lévő vitrinből szórmenbundát akart kiemelni, de a rendőr közeledését látva o-débbállt. a iv. kerületben egy csemege boltból gint és illatszert próbált fizetés nélkül kicsempészni, de tetten érték, s a lopott árucikkeket visszavették tőle. a nyugati pályaudvaron, ahol egy raktárban dolgozott, ellopta s elrejtette munkatársa magnetofonját, azzal a szándékkal, hogy munkaidő után elviszi. a lopást felfedezték, s a készüléket elvették tőle.

a központi kerületi bíróság mosászkai andrást - figyelembe véve büntetett előéletét, s cselekményének fokozott társadalmi veszélyességét - egy évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte, s kártérítésre is kötelezte. /mti/

--

- 9 -

g

bb.11. a sebessége variálható - új ablaktörlő a zsigulihoz

vid-/kz/fé La

1975. október 2.

a veszprémi bakony művek - amely a magyar-szovjet államközi egyezmény alapján zsiguli alkatrészeket szállít a szovjetunióba - a következőkben a gyártás mellett a fejlesztésből is részt vállal. külön kutató-fejlesztő csoport keresi azokat a lehetőségeket, amelyekkel módosíthatják a különböző alkatrészeket. a kutatók munkája meghozta az első gyümölcsöt: korszerűsítették a hagyományos, két sebességű ablaktörlő berendezéseket. a bakony művek konstruktőrei olyan szerkezetet készítettek, amely az időjárástól függően percenként 0-52 mozdulatra készíti az ablaktörlő lapátot. a szovjet partner elismeréssel fogadta az új donságot. /mti/

bb 12. csehszlovákiai turnéra utazott az mrt szimfónikus zenekara

t nm/gg hi bzs ká

1975. október 2.

csütörtökön reggel egyhetes csehszlovákiai turnéra utazott a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekara és énekkara. a magyar muzsikusok a csehszlovák-magyar államközi egyezmény keretében lépnek fel a brnói és a pozsonyi fesztiválon, majd koncertet adnak prágában és nyitrán is. a vendégjáték műsorán boccherini és lutoslawski gordonkaversenye, schumann á-moll zongoraversenye szerepel. a szólisták: perényi miklós gordonkaművész, schiff andrás zongoraművész. az mrt szimfónikus zenekarának tolmácsolásában felcsendül továbbá beethoven iii. szimfóniája, brahms iv. szimfóniája, valamint szöllösy andrás transfigurazioni című műve. megszólal bartók cantata profanaja is, a rádióénekkar közreműködésével. szólót palcsó sándor és sólyom nagy sándor énekel.

a zenekar a tervek szerint október 9-én érkezik vissza budapestre. /mti/

--

bb 13. közlekedési balesetek

gk bzs ká

1975. október 2.

tatabánya belterületén simai lajosné 44 éves asszisztens, tatabányai lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és a védett útvonalon haladó autóbussznak ütközött. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. utasai közül venczák miklósné 27 éves asszisztens, tatabányai lakost súlyos, egy másik utast könnyű sérüléssel szállítottak kórházba.

/folyt. köv./

9.55/bzs

- 10 -

bb 13. /közlekedési ... 1. folyt./bzs

nagyatád és berzence között hardi miklós 42 éves gépjárművezető, nagyatádi lakos tehergépkocsijával figyelmetlen vezetés közben, az árokba hajtott. a gépkocsi rakfelületére alkalmi utasként fölvetett nagy györgy 43 éves kőműves, taranyi lakos a baleset következtében a rakomány és a vezetőfülke közé szorult és a helyszínen meghalt. a tehergépkocsi vezetője ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult eljárás. /mti/

--

bb 14. szántó istván

k bzs ká

1975. október 1.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, 73 éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása 1975. október 6-án délután 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp ii. ker. bizottsága,
a kereskedelmi-, pénzügyi-, és vendég-
látóipari dolgozók szakszervezete,
pest-budai vendéglátóipari vállalat

/mti/

--

bb 15. közlekedési balesetek

tm bzs bs

1975. október 2.

a xix. ker. vöröshadsereg utja és corvin körut kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen romfa istván 33 éves csoportvezető, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte toronyi margit 74 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe. romfa istván ellen a rendőrség eljárást indított. /mti/

--

11.10/bzs

- 11 -

bb 16. folytatódtak a magyar-román tárgyalások
t nm/gk gi bs 1975. október 2.

csütörtökön a parlamentben folytatódtak a kétoldalu tárgyalások aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese és dimitru popescu, a román kommunista párt központi bizottsága politikai végrehajtó bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a szocialista művelődési és nevelési tanács elnöke között. a tárgyalások napirendjén a magyar-román kulturális, tudományos, oktatási együttműködés szerepel.

a megbeszéléseken részt vett roska istván külügyminiszter-helyettes, a külügyminisztérium, a kulturális és az oktatási minisztérium több vezető munkatársa. jelen volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

.-.

bb 17. felhasználható: 12 óra után!

kádár jános fogadta dimitru popescut

tm bzs bs 1975. október 2.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön a kb székházában fogadta dimitru popescut, a román kommunista párt politikai végrehajtó bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát, a szocialista művelődési és nevelési tanács elnökét.

a találkozón jelen volt aczél györgy, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, roska istván külügyminiszter-helyettes, valamint ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete.

x x x

felhasználható: 15 óra után!

aczél györgy, diszebedet adott dimitru popescu tiszteletére a parlament gobelin-termében, majd városnézésre került sor. /mti/

.-.

bb 18. október 31: világtakarékossági nap

i kf/gk ie bzs bs 1975. október 2.

az országos takarékpénztár központjában, a budapesti kerületi és a megyei fiókokban már folynak az előkészületek az 51. világtakarékossági nap megünneplésére. a világ takarékpénztárai 1924-ben milánóban tartott értekezletükön határozták el, hogy minden év október utolsó munkanapján megrendezik a világtakarékosság napját. hazánkban 1965 óta, az idén tehát tizenegyedszer emlékeznek meg az eseményről.

/folyt. köv./

11.45/bzs

- 12 -

bb 18. /október 31: ... 1. folyt./bzs

a világtakarékossági nap alkalmából rendezett programok országszerte változatosnak ígérkeznek. budapesten, a megyei, a járási városokban, a falvakban háztartási-napló anketákat, takarékosági plakát- és rajzkiállításokat, ifjúsági takarékosági vetélkedőket, takarékosági esteket tartanak. a fővárosban és a megyékben a vtn fő rendezvényeire meghívják a takarékoságban élenjáró szocialista brigádok képviselőit. a magyar rádió az v. kerületi fiókkal együttműködve a „ki nyer ma?„ című műsort a takarékoság témájához kapcsolódva állítja össze.

a fő feladatok között szerepel az idén is a takarékoság gondolatának népszerűsítése a fiatalok körében. a kisz-szel és az ifjúsági klubok központjával együttműködve - a klubok programjához kapcsolódva - ismertetik, népszerűsítik a 14-30 éves fiatalok takarékoskodásának előnyös formáját, az ifjúsági takarékosbetétet. ezt ösztönzi a pénzügyminiszter napokban megjelent rendelete is, amely további kedvezményeket, előnyöket nyújt a fiataloknak. a vtn-ünnepek sorában a takarékoság gondolata eljut az iskolákba is, osztályfőnöki órákon, uttoró- és kisz-gyűléseken emlékeznek meg a takarékoság fontosságáról.

a posta, mint minden évben, most is külön erre az alkalomra készült bélyegzővel látja el aznap a leveleket. az idén is betétkönyvvel ajándékozta meg a takarékpénztár az október 30-ról 31-re virradó éjszaka budapesti és megyei első újszülöttjeit, az otp-bébiket. /mti/

bb 19. Le duan életrajza

i tf/mm hi bzs bs

1975. október 2.

1907. április 7-én született a közép-vietnamban lé-vő quang tri tartományban le duan, a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának első titkára. szegény családból származik, apja asztalos volt.

1926-ban bekapcsolódott a hazafias mozgalomba, majd a vietnami forradalmi ifjúsági szövetség tevékenységébe. megalkulása, 1930 óta tagja volt a vietnami dolgozók pártja elődjének, indokina kommunista pártjának. 1931-ben bac bo /észak-vietnam/ pártbizottsága propaganda bizottságának tagja lett. még ugyanabban az évben letartóztatták, és forradalmi tevékenységéért 20 évi börtönre ítélték. megjárta hanoi, son la és con dao börtöneit. aktív pártmunkát végzett a börtönben is. 1936-ban - amikor győzött a francia néppfront - kiszabadult, és több társával együtt fontos szerepet játszott a pártszervezetek kiépítésében közép-vietnamban. 1937-ben megválasztották trung bo /közép-vietnam/ pártbizottságának titkárává. 1939-ben tagja lett a központi bizottság állandó bizottságának. /folyt. köv./

11.57/bzs

- 13 -

bb 19. /le duan életrajza 1. folyt./bzs

1940-ben ismét letartóztatták, és tíz évi börtönre ítélték. 1945-ben, az augusztusi forradalom győzelme után, a párt és a kormány dél-vietnamba küldte. 1945-től indokina kommunista pártja központi bizottságának tagja, nam bo /dél-vietnam/ pártbizottságának titkára lett. 1951 decemberében, a párt ii. kongresszusán ismét bevásztották a központi bizottságba, majd a politikai bizottságba.

1960 szeptemberében - a vdp iii. kongresszusán - választották meg a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának első titkárává. /mti/

--

bb 20. volán ifjusági műszak az őszi szállítások gyorsítására

vid bzs ká 1975. október 2.

a szolnoki 7. számú volán vállalat kisz fiataljai október 11-én és 12-én szombaton és vasárnap teljes műszakot tartanak. a gépjárművezetői engedéllyel rendelkezők, de a más munkakörben dolgozók is a kormány mellé ülnek és segítik a mezőgazdasági termékek szállítását. a műszaki beosztású fiatalok a műhelyekben tartanak ügyeletet és gondoskodnak a gépjárművek üzembiztonságáról. a gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkezők és az alkalmazottak a vasuti ki- és be- rakodásoknál segítenek.

az első őszi akcióban a szolnoki vállalat több mint ezer fiatalja vesz részt. /mti/

--

bb 21. szamosvári józsef festőművész kiállítása szombathelyen

vid bzs ká bs 1975. október 2.

csütörtökön szombathelyen, a képcsarnok vállalat derkovits gyula termében megnyílt szamosvári józsef festőművész kiállítása. a szombathelyen most első ízben bemutatkozó festőművész 40 művével szerepel a tárlaton. /mti/

--

12.00/bzs

- 14 -

Tó1241

bb 22. naponta 2500 hektárról takarítják be a kukoricát a hajduságban

vid ká bzs bs 1975. október 2.

az elmúlt esztendőkhöz képest csaknem kéthetes előnyt szereztek a hajdusági mezőgazdasági nagyüzemekben az őszi munkáknál. különösen gyorsan és folyamatosan halad a két legnagyobb területet elfoglaló növény: a kukorica és a cukorrépa betakarítása. ez évben csaknem 4000 hektárral nagyobb területről szedik fel a hajduságban a cukorrépát, mint tavaly, s a termés is legalább olyan jó, mint a múlt évben: 450 mázsa körüli hektáronként. 60.000 vagon répa átadására számítanak a nagyüzemek szakemberei, s ebből több mint 20 ezer vagonnal már átadtak feldolgozására. a tsz-ek és a gyár „szedési-programot”, „állított össze a folyamatos átvételre.

több mint 100 ezer hektáron terem a kukorica a hajduságban, s ebből mintegy 35.000 hektárról már lekerült a szem. naponta 2.500 hektár termését takarítják be, 400 kombájnnal, adapterrel. az eddigi mérések szerint igen jó a termés; 3-4 mázsával magasabb, mint az elmúlt esztendőben. /mti/

--

bb 23. rákóczi emlékkiállítás tarpán

vid ká bzs bs 1975. október 2.

csütörtökön tarpán ii. rákóczi ferenc születésének közelgő 300. évfordulója alkalmából, emlékkiállítást nyitottak. a vajai vay ádám muzeum munkatársai által összeállított 20 tabló bemutatja a fejedelem gyermek- és ifjúkorát, a szabadságharc főbb eseményeit, a bujdosók életét.

fényképeken azokat az emlékeket - szobrokat, emléktáblákat - is kiállították, amelyeket szerte az országban a fejedelem és vezéreinek tiszteletére emeltek.

a rákóczi emlékkiállítást tarpa után a megye és az ország más településein is bemutatják. /mti/

--

12.13/bzs

- 15 -

Tó1241

bb 24. új burgonya és zöldség tároló debrecenben

vid ká bzs bs

1975. október 2.

csaknem 14 millió forintos beruházással elkészült a hajdu-bihar megyei szövetkezeti közös vállalat /mék/ korszerű tároló telepe debrecenben. ez lesz a város téli éléskamrája. 900 vagon burgonyát és 80 vagon zöldséget raktározhatnak benne. a burgonyahegyeket levegő befúvással szellőztetik, a csirázást pedig vegyszeres kezeléssel akadályozzák meg. /mti/

-.-

bb 25. ifjúsági küldöttség utazott békésből a szovjet testvérmegyébe, penzába

vid ká bzs bs

1975. október 2.

csütörtökön 30 tagú békés megyei ifjúsági küldöttség utazott a szovjet testvérmegyébe, penzába. a küldöttséget kibédi Varga Lajos, a kisz békés megyei bizottságának titkára vezeti. a békés megyei fiatalok penzában barátságai gyűléseken, üzemi látogatásokon vesznek részt. /mti/

-.-

bb 26. üzemtörténeti kiállítás szombathelyen

vid ká bzs bs

1975. október 2.

a szakszervezetek vas megyei tanácsának elnöksége és a szombathelyi forradalmi múzeum az elmúlt év végén pályázatot hirdetett a vas megyei üzemekben dolgozó szocialista brigádok számára üzemtörténeti anyagok gyűjtésére és kiállítások rendezésére. a pályázat élénk visszhangra talált: 54 szocialista brigád kapcsolódott be üzemük történeti tárgyainak, termékeinek, a munkahelyükről szóló dokumentumoknak, a párt- és tömegszervezeti emlékeknek gyűjtésébe.

az összegyűjtött anyagokat, üzemtörténeti kiállításokat a pályázat meghirdetői értékelték, s a legjobbakat - a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár szentgotthárdi üzemének, a lakástextil vállalat szombathelyi törzsgyárának, a víz- és csatornamű vállalatnak, valamint a vas megyei mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatnak szocialista brigádjait értékes jutalomban részesítették.

a szocialista brigádok által összegyűjtött értékes anyagból csütörtökön gyűjteményes kiállítás nyílt szombathelyen a forradalmi múzeumban. /mti/

12.17/bzs

- 16 -

Tóth

bb 27. időjárásjelentés

bzs bs

1975. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti október 2-án, csütörtökön 12 órakor:

az évszakhoz képest kissé meleg idő

az óceáni légtömegek délnyugat, nyugat felől haladnak és fokozatosan eljutnak szárazföldünk középső vidékeire is. a hajnali órákban az óceáni levegő egyik kissé hűvös és nedves hulláma elérte az alpok, az északi-kárpátok és Lengyelország területét, nyugatról kelet felé történő vonulása során szórványos esőket, helyenként záport, zivatart okozott. kelet-európa nagy részén a leszálló légmozgások hatására folytatódik a napos, száraz, az évszakhoz képest meleg időjárás. az elmúlt napon a nappali felmelegedés különösen a balti-tenger vidékén, valamint közép-európában mintegy 6-7 fokkal magasabb volt, mint az elmúlt évek átlaga. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárását az óceáni légtömegek csak részben befolyásolják, hatásukra kissé változékony marad az idő.

hazánkban szerdán időnként megnövekedett a felhőzet, általában 4-8 órán át sütött a nap. a nappali legmagasabb hőmérséklet ismét néhány fokkal magasabban alakult az évszaknak megfelelő értékeknél, 23-29 fok közötti hőmérsékleti csúcserőket mértek. az elmúlt 24 óra során főként a nyugati megyékből jelentettek kisebb záport, egy-két helyről zivatart. a lehullott eső mennyisége csupán nagykanizsán volt jelentős, ahol elérte a 8 mm-t. csütörtök hajnalra 10-16 fokig hűlt le a levegő. délelőtt nyugat felől megnövekedett a felhőzet, a dunántúlon többfelé keletkezett zápor, zivatar. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken 15-20, máshol 21-24 fok között alakult.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 21,1 fok volt, a százéves átlagnál 6,5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő, főként csütörtökön szórványosan kialakuló záporral, zivatarral. a mérsékelt, időnként kissé megélénkülő változó irányú szél, a zivatark idején átmenetileg megerősödik. a hőmérséklet alakulásában nem lesz lényeges változás.

/folyt. köv./

13.40/bzs

- 17 -

Tóth

bb 27. /időjárásjelentés 1. folyt./bzs

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15,
legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 20-25 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

időnkénti felhősödés, kisebb esőkkel. a dunántúlon
északnyugati széllel a felmelegedés gyengül. legalacsonyabb
hajnali hőmérséklet 9-14 fok között, legmagasabb nappali hő-
mérséklet általában 18-23, keleten 21-26 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az or-
szág területének 40 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 181 cm,

/mti/

-.9

bb 28. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 8 órától
13 óráig

bzs bs

1975. október 2.

1. terv készül az egységes szakoktatás kialakítására
2. élénk az őszi idegenforgalom
3. gyorsmérleg
4. beérett a mandula
5. menetrendváltás
6. jobb információ-rendszer
7. virusellenálló paprika nemesítése
8. iskolatörténeti monográfia
9. ivólé- tökből
10. notórius kirakat-betörő
11. új ablaktörő a zsigulihoz
12. turnéra utazik az mrt szimfónikus zenekar
13. közlekedési balesetek
14. elhunyt szántó istván
15. közlekedési baleset
16. folytatódta a magyar-román tárgyalások
17. kádár jános fogadta dumitru popescut
18. október 31: világtakarékossági nap
19. le duan életrajza
20. volán ifjúsági műszak

/folyt. köv./

13.45/bzs

10/11/10

- 18 -

bb 28. /hirjegyzék 1. folyt./bzs

21. szamosvári józsef kiállítása
22. török a kukoricát a hajduságban
23. rákóczi emlékkiállítás tarpán
24. korszerű tároló telep debrecenben
25. ifjúsági küldöttség utazott penzába
26. üzemtörténeti kiállítás szombathelyen
27. időjárásjelentés
28. hirjegyzék

/mti/

-.-

bb 30. kevés a víz a hajóknak - éjjel-nappal kotorják a gáz-
lós folyószakaszokat szigetköznel

vid ká bzs bs

1975. október 2.

egymást érik az áruval megrakott hajók a szigetközi
duna-szakaszon. az áradások után éppen az őszi csucsforgalom
kellős közepén köszöntött be a kisvízes időszak. a pozsony
alatti folyószakasz egyébként is a legnehezebben hajózható
része a több mint 2 ezer kilométeres dunai vízi utnak. külö-
nösen a rajka és gönyü közötti mintegy 40 kilométeres szaka-
szon nehéz a hajózás. a vizállás csökkenésével máris megje-
lentek a gázlók. a magyar és a szlovák vízügyi szervek össze-
hangolt terv alapján, ebben a nehéz időszakban is garantálják,
hogy megfelelő vízmélység legyen a hajózható mederben. a gáz-
lós részek kotrását megkezdték. rajka és gönyü között három,
gönyü alatt pedig egy nagyteljesítményű kotró dolgozik éjjel-
nappal, vagy nyújtott műszakban, ezenkívül esztergom térsé-
gében kisebb kotrók is dolgoznak.

a pozsony és szob közötti duna szakaszon két szlo-
vák és két magyar kitűző hajó teljesít szolgálatot. a hajók
napkeltétől napnyugtáig vizen vannak és szükség esetén mind-
két részen ideiglenes kitűző hajókat is munkába állítanak.

a forgalomban elsősorban az okoz gondot, hogy a dunán
már általánossá váltak az 1300 tonnás uszályok, amelyeknek
mélyebb a merülésük, mint a korábban használt kisebb teher-
bírásu uszályoké. /mti/

-.-

13.50/bzs

10/11/10

- 19 -

bb.29. buborékmemória ritkafémekből - megkezdte munkáját az országos ritkafém konferencia

t sb/mm/ie/fé bs

1975.október 2.

magyarországon megháromszorozódott a ritkafémek felhasználása az utóbbi tíz évben, azóta, hogy e fontos és különleges anyagok alkalmazását külön tárcaközi koordináló bizottság szervezi, és szorgalmazza az ezekkel kapcsolatos tudományos, műszaki fejlesztési eredmények megismerését, elterjesztését. ezt az átfogó tapasztalatcserét célozza a iv.országos ritkafém konferencia, amelyet csütörtökön nyitott meg dr.várhegyi győző, a tárcaközi koordináló bizottság titkára. a tanácskozáson részt vesznek szovjet, bolgár, lengyel és ndk-beli szakemberek is.

a kétnapos konferencián a kohászati, a villamos - és energiaipari, az elektronikai, a gépipari, a vegyipari és szilikátipari kutatók, műszaki fejlesztési szakemberek 30 előadásban számolnak be e különleges fémek felhasználása érdekében végzett legújabb tudományos eredményekről, gyakorlati tapasztalatokról. a ritkafémek alkalmazásának kiterjesztése azért fontos, mert számottevően javítják a különböző anyagok, termékek műszaki színvonalát, újabb technikai tulajdonságokkal ruházzák fel azokat. rendkívül kedvező korrózióállósága révén vált a fémtitán a vegyipar fontos szerkezeti anyagává, mert tartósabb, mint a legjobb minőségű saválló acél. ritkafémekből készítenek fénydiódákat, amelyek már néhány voltos áramfeszültség hatására hidegfényt sugároznak, s e termékeket kiválóan hasznosíthatják kisméretű számítógépekben, kalkulátor készülékekben. ugyancsak ritkafém földvegyületből hoznak létre ugynevezett buborékmemóriát, amelynek segítségével a számítógép milliószor több adatot tárolhat, mint a hagyományos mágneses szalaggal. a ritkafém ára kilogrammonként meghaladja a 200 forintot, de a különböző anyagok, termékek műszaki paramétereit már rendkívül kis mennyiségű ritkafém is jelentősen javítja. a fémalumíniumba ötvözött százezredrésnyi bór javítja a fém áramvezetőképességét, s így a ritkafém-felhasználásra fordított többletkiadás tízezerszeresével felérő energiát takarítanak meg a nagyfeszültségű távvezetéseknél.

Lda

magyarországon is gyártanak ritkafémeket. így hazánk adja a gallium világtermelésének tizedrészét. természeti erőforrásaink hasznosítása érdekében elkészült az első ritkafém-kateszter és országszerte geológiai feltáró kutatásokat végeznek. a ritkafémek túlnyomó részét azonban külföldről szerezzük be, újabban elsősorban a szocialista országokból. így a ritkafémek felhasználásának megháromszorozódásával egyidőben egyharmadára csökkent e fontos fémek tőkés importja.

a több mint százféle ritkafém és nagy tisztaságú fém felhasználásának eredményeiről kiállítás nyílik pénteken a magyar állami földtani intézetben./mti/

13.45/fé

--
-20-

bb.31. határidő előtt teljesítette fejlesztési programját a győri textilipari vállalat

vid-/ká/fé bs

1975.október 2.

negyedévvél a határidő előtt befejezték a iv.ötéves terv fejlesztési programját a rábatext győri textilipari vállalatnál. az elmúlt öt év alatt három önálló, bár egymással szinkronban megvalósuló fejlesztési programot hajtottak végre a gyárban, 446.9 millió forint értékben. a fejlesztésre a gyártmányösszetétel korszerűsítésének jegyében került sor. áttértek a finom kikészítésű színes ágyneműk és zsebkendők gyártására. új termékekük az anyag, amely mérettartó, nem gyűrődik.

öt év alatt a gyár teljes gépparkjának 40 százalékát kicserélték. modernizálták a fonodai gépparkot, új gépekkel szereflték fel az előkészítő üzemet, a szövődében csaknem 500 szövőautomatát helyeztek üzembe. az új technológiával a szövő szakmunkások kétszer annyi gépet kezelnek, mint a hagyományos technológia mellett.

a fejlesztési program nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a gyár éves termelési értéke 1970 és 1975 között 162 millió forinttal emelkedett./mti/

--

bb.32. 32.000 tonna többlet cement a bcm-ből

vid-ká/fé bs

1975.október 2.

az új beremendi cementműnek az idejéig az első nagy erőpróbája, amikor a beruházási programban előírt teljes kapacitással kell dolgoznia. a felszabadulási és kongresszusi munkaverseny lankadatlan lendülete segített, hogy október elejéig 32.000 tonna cementtel töltötték meg az eddig előírt 741.000 tonna mennyiséget, és így a tervezettnél is gyorsabban közelítenek az évi egy millió tonna cement gyártásához. emellett többlet adtak az előirányozottnál mészből és mészkőlisztből is./mti/

(mészhidrátból)

--

14.00/fé

-21-

131420

bb 33. a nagyarányú társadalmi munka összegezése bács-kiskun megyében

vid ká bzs bs

1975. október 2.

a városi, községi népfrentbizottságok településfejlesztést segítő munkájáról, a társadalmi munka eredményeiről és további feladatairól tanácskozott csütörtökön a hazafias népfrent bács-kiskun megyei bizottsága. megállapították, hogy a tanácsok és a népfrentbizottságok együttműködése évről-évre gyümölcsözőbb. ez lemérhető a mind nagyobb méretű társadalmi munka alapján, amelynek ösztönzője az 1959 óta minden évben meghirdetett megyei településfejlesztési verseny. tizenöt éve, 1960-ban, még csak 15 millió forint, a második öt éves tervidőszakban évi átlagban 26 millió, a harmadik öt éves tervidőszakban pedig már több mint 89 millió forint volt az átlagos évi társadalmi munka értéke.

a 4. öt éves terv eddigi négy esztendejében tovább fokozódott az akció és összesen 650 millió forint értékű önzetlen segítséget könyvelhettek el bács-kiskun megyében. négy évi átlagban minden egyes lakosra 284 forint jutott.

az egész megyét érintő, országos figyelmet és elismerést kiváltó akciókat vitték sikerre. három éve befejezték a tanyai iskolák villamosítását, egyidejűleg újabb akció indult a tanyai diákotthonok építésére. a megyei kollégiumi alapba eddig 53 millió forint gyűlt össze. ebből támogatták az azóta elkészült kiskunmajsai, kiskunfélegyházi, kecskeméti, kisszállási, bócsai és az épülő lajosmizsei, kiskunhalasi hétéközi otthonok létrehozását. a hét diákszociális intézményben összesen 1032 tanyai felsőtagozatos kisdíák kapott, illetve kap helyet.

a társadalmi munkára további nagy lehetőségek nyílnak a jövőben is. tervezik például, hogy a megye minden városában és nagyközségében új sporttelepeket, tornatermeket létesítenek 1980-ig. /mti/

--

bb 34. eredményes vasgyűjtési akció a lenin kohászati művekben

vid ká bzs bs

1975. október 2.

szép sikert értek el a diósgyőri lenin kohászati művek fiataljai a kisz központi bizottsága által kezdeményezett vasgyűjtési akcióban. a lenin kohászati művekben augusztus közepén kezdődött vas- és acélgyűjtési kampányban összesen ezerötyszáz kisz fiatal vett részt, akik október 1-ig kétezerharmincnégy tonna hulladékvasat és százhetvenkét tonna színesfémeket gyűjtöttek össze.

a másfél hónapig tartó gyűjtés során a legeredményesebb munkát a lenin kohászati művek hengerművének ii-es igazgatóságának, valamint gép- és villamoskarbantartó gyáregységének fiataljai végezték. /mti/

14.03/bzs

- 22 -

bb 35. vas- és acél terven felül diósgyőrből

vid ká bzs bs

1975. október 2.

diósgyőrből értékeltek a több mint tizennyolc és fél ezer dolgozót foglalkoztató lenin kohászati művek első háromnegyedévi munkáját. a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny második szakaszában a diósgyőri kohászok kiemelkedő munkasikerüket érték el. szeptember 30-ig valamennyi gyáregység túlteljesítette első háromnegyedévi időarányos tervét. a nagyolvasztó gyáregység terven felül tizenhét és fél ezer tonna nyersvasat, a martinacélmű több mint huszezer tonna acélt, az elektroacélmű gyáregység pedig több mint ezerkétszáz tonna ötvözött acélt állított elő. /mti/

--

bb 36. a preinka aranyművesség termékei budapestén

t me/zsu gi zs bs

1975. október 2.

a perui arany múzeum vándorkiállítását október 3-án nyitják meg a nemzeti múzeumban - tájékoztatta az újságírókat dr. fülep ferenc, a nemzeti múzeum főigazgatója a szerdai sajtóbemutatón, amelyen részt vett felipe solari swane, a perui köztársaság nagykövete és miguel mujica gallo, az arany múzeum alapítója. a főigazgató elmondotta, hogy az ötezer aranytárgyat számláló gyűjtemény legszébb darabjait 1958 óta 31 ország 41 városában, többek között londonban, tokióban, párizsban, new yorkban, washingtonban, stockholmban, buenos airesben, mexikóban mutatták be. budapestén november 2-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

a régészeti kutatások során feltárt aranyékszerek, kultikus és disztárgyak bizonyítják, hogy már a rövid életű inka birodalom előtt, dél-amerika nagy részén fejlett kulturájú birodalmak virágoztak. a földművelésen alapuló kulturák számára életfontosságú volt a nap. megjelenítésére az aranyat tartották a legkifejezőbbnek. az aranyból kezdetleges szerszámaikkal is remekműveket alkottak. a kiállított 250 műtárgy között láthatók többek között diszes uralkodói koronák, golyókból álló nyakláncok, fülbevalók, orrkarikák, nyakgyűrűk, homlokdiszek, halotti maszkok, amelyeket különleges motívumokkal, spirálokkal díszítettek az aranyművesek. számos alkotás szépségét fokozzák a smaragd, ametiszt, türkiz és más ékkövek. a páratlan gyűjteményből kiemelkedik egy arany halotti maszk, s egy 14 ezer aranylemezzel díszített ponchó. helyet kapott a kiállításon néhány aranyból vagy aranyozott rézből és ezüstből készült fegyver is. a gyűjteményben mintegy két és félezer esztendő aranyművészete elevenedik meg a látogatók előtt.

a kiállítás idején minden nap filmeket vetítenek az inka és mochika indián kulturákról, tárlatvezetést, s a peru kulturája iránt érdeklődőknek előadássorozatot tartanak. /mti/

--

14,45/g/i

- 23 -

15⁵⁰g

bb.37. dean reed elutazott budapestről

tf/be/zs/fé bs

1975. október 2.

csütörtökön elutazott budapestről dean reed amerikai előadó-
művész, békeharcos, aki az országos béketanács meghívására tett
látogatást hazánkban. a ferihegyi repülőtéren az őbt vezetői és
művészeti életünk képviselői bucsuztatták./mti/

-. -

bb 38. lengyel részvétel az őszi budapesti nemzetközi vásáron

t kf/s-ju ie bs

1975. október 2.

a lengyel fogyasztási-cikk-~~ipar~~ fejlődését reprezentálja,
exportkinálatát, újdonságait, a választék bővítését szolgáló
termékeket mutatja be az őszi bnv-n több mint 1000 négyzet-
méternyi területen nyolc lengyel külkereskedelmi vállalat -
jelentette be csütörtöki sajtótájékoztatóján a lengyel kulturá-
ban janusz sobieraj kereskedelmi attasé, aki bemutatta a len-
gyel kiállítókat és kitért a magyar-lengyel árucsereforgalom
néhány kérdésére is.

elmondotta, hogy a magyarországra irányuló lengyel export-
ban a fő helyet az elektromos gép-~~ipar~~ termékei foglalják el,
s fontos szerepük van a forgalomban a közszükségleti célra gyár-
tott ipari termékeknek. a lengyel export az idén tovább növeks-
szik - s a terveknek megfelelően - meghaladja a lengyelországba
irányuló magyar kivitelét. a iv. ötéves terv időszakában a két or-
szág 250 millió rubel értékű fogyasztási-cikk-forgalmat bonyo-
lított le, körülbelül le 100 millióval többet, mint az előző
tervidőszakban. a lengyel érdeklődés a magyar piac és áruir
iránt változatlanul nagy. ezt mutatja a bnv-n való részvétel
is, amelytől a lengyel szakemberek a forgalom további bővíté-
sét várják.

a kiállításon az unitra külkereskedelmi vállalat elektro-
nikai és rádiótechnikai berendezéseket, újdonságként sztereo
lemezzátszót és képmagnetofont, az universal háztartási
elektromos gépeket és készülékeket, köztük elemmel és hálózat-
ról egyaránt működő porszívót, négyféle televíziót és husz-
féle rádiókészüléket mutat be.

/ folyt. köv./

15.40/ju

- 24 -

16⁰⁰g

vbb 38. / lengyel ... 1. folyt./-ju

a textilimpex a magyar piacon is érdeklődésre számító, korsze-
rű anyagokból készült divatos konfekció termékekkel - és na-
ponta két divatbemutatóval - a ciech a jóhírű lengyel kozmeti-
kai ipar magyarországon is kedvelt újdonságaival, az agros mező-
gazdasági és élelmiszeripari termékekkel vesz részt a kiállí-
táson. a szabadtéri kiállításon ezuttal is ott lesz a pol-mot,
amely a lengyel járműipar választékát mutatja be, köztük a ré-
gen várt polski 126 p kiskocsit, a hozzákapcsolható kemping-
utánfutót, s a polski fiat 125-ös típus különböző változatait.
/mti/

-. -

bb 39. bővül a nemzetközi távhívóforgalom - újabb országok elő-
fizetői hívhatók közvetlenül telefonon

kf/be-ju ie bs

1975. október 2.

a posta október 3-án újabb európai országokat kapcsol
be a nemzetközi előfizetői távhívó hálózatba. péntektől mind-
azok a budapesti, siófoki és balatonföldvári előfizetők, akik
már eddig is részt vettek a nemzetközi automata távhívó forga-
lomban, közvetlenül hívhatják franciaország és monaco, valamint
nagy-britannia, portugália és luxemburg telefonelőfizetőit
is. a távhívás módja azonos a már eddig ismertekkel.

a most bekapcsolt országok hívószáma és a fővárosok kör-
zetszáma franciaország 33, / párizs 1/, monaco 33 / monaco 93/,
nagy -britannia 44 / london 1/, portugália 351 / lisszabon 19/,
luxemburg 352. /mti/

-. -

15.47/ju

- 25 -

16¹⁵g

bb 40. csaknem 165 millió forint megtakarítás a közlekedésben
- ülést tartott a kszdsz központi vezetősége

t kf/s-ju ie bs

1975. október 2.

a közlekedési vállalatok takarékosági intézkedési terveinek eddigi végrehajtását, tapasztalatait értékelte dr. ábrahám kálmán közlekedés- és postaügyi államtitkár beszámolója alapján csütörtöki ülésén a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

a szakma vállalatai idej alapvető feladataikat teljesítve a fuvarigényeket általában növekvő színvonalon és a gazdaságosság javításával elégitették ki az első félévben.

a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy a növekvő feladatokat figyelembe véve a szakmában már az üzemanyagfogyasztás tavalyi szintjének tartása is kezdő lenne, a vállalatok azonban még ezen túl is vállalatok megtakarításokat. a vasutat nem számítva a közlekedési vállalatok idej intézkedési terveiben összesen csaknem 285 millió forint értékű élő- és holtmunka, költség, anyag- és energia-stb. megtakarítást írták elő.

az év első felében a megtakarítások meghaladták az éves előirányzat időarányos részét. az anyagköltség-megtakarítás értéke megközelítette a 35 millió forintot, de a tervezettnél még kevesebb volt. jók viszont az energiagazdálkodás eredményei, az éves előirányzat több mint 60 százalékát teljesítették. a volán tröszt 12,9 millió forintos anyagmegtakarítása jóval elmaradt a várakozástól, elsősorban az alkatrészárak emelkedése, a kiskereskedelmi beszerzések és a saját alkatrészgyártás növekvő költségei miatt. a hungarocamion viszont az évi hatmillió helyett már az első félévben 7,7 millió forintot takarított meg, elsősorban azzal, hogy a tőkés országokból importált gumiabroncsokat fokozatosan hazaiakkal váltja fel. az energiagazdálkodásban a volán tröszt jár az élen, évi 30 millió forintos megtakarítási tervéből 22,8 milliót teljesített, s kedvezőek a fővárosi taxi és a mahart eredményei is. lényegesen jobban alakult a tervezettnél az állóeszköz kihasználás az egész szakmában, elsősorban ugyancsak a volánnál, amely az állásidő, a futásteljesítmény, a gépi rakodások stb. arányának előirt javítását kétszeresen multa felül, és ezzel lehetővé tette a nagyobb szállítási teljesítmények mellett is a gazdaságosabb fuvarozást.

/ folyt. köv./

15.55/ju

- 26 -

16²⁵g

bb 40. / csaknem 165 millió ... folyt./-ju

a közlekedési vállalatok összességében félév alatt csaknem 165 millió forintot takarítottak meg. a központi vezetőség megállapította, ahol komolyan vették az intézkedési tervek következetes végrehajtását, ahol a dolgozók kollektívák aktivitását erkölcsi és anyagi ösztönzőkkel kellően kibontakoztatták, ott a vállalati eredmény növekedett, a nyereség javult. megállapították azt is, hogy a vállalati intézkedési tervek főleg az energiatakarékosságban és az állóeszköz kihasználásában biztató eredménnyel jártak, ez azonban gyakorlatilag még csak kezdetnek tekinthető. az egész szakmában javításra szorul például az anyagtakarékoság, az eszközgazdálkodás és a beruházási tevékenység hatékonysága annál is inkább, mert egyes esetekben az előirányzatok sem érik el a kívánt szintet. a központi vezetőség állásfoglalása felhívta a figyelmet az intézkedési tervekben tapasztalt elmaradások pótlására, s arra, hogy a minisztérium illetékes szervei fokozzák a takarékos és hatékony gazdálkodást segítő és ellenőrző tevékenységüket. /mti/

--

bb 42. talpalás 40 perc alatt - gyorsjavító cipész szalon nyílt

ök ol/zsu-ju ie bs

1975. október 2.

korszerű gyorsjavító szalont nyitott csütörtökön a xii. - kerület, krisztina körút 2-4. szám alatt a budai cipész szövetkezet. nemcsak a szalon szép, hanem világosak, tiszták és összkomfortosak a munkahelyek is. a munka gyorsítására javító kiegészítő szereltek fel, így a megrendelő a cipőtalpalást is helyben várhatja meg, mert az 40 perc alatt elkészül. eközben a megrendelők a szalontól kapott papucsban várakozhatnak.

a szalon 8 órától este 7 óráig tart nyitva. /mti/

--

16.10/ju

- 27 -

16³⁰g

bb 43. ndk centrum hét, árubemutató a divatcsarnokban

k kf/s-ju ie

1975. október 2.

a magyar-ndk belkereskedelmi árucseré-forgalmi megállapodás keretében a két ország centrum áruháza rendszeresen tart kölcsönös áruházi heteket, amelyeken a közvetlen választékcsere ujdonságait mutatják be.

az idei ndk centrum áruházi hét csütörtökön ünnepélyesen nyílt meg a divatcsarnok lotz-termében. a megnyitón a két áruházi szervezet vezetőin kívül ott volt dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és horst jörgens, az ndk nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa.

az október 9-ig nyitvatartó ndk áruházi hétre, kiállításra mintegy 10 millió forint értékű árut kapott a divatcsarnok, amely a lotz-teremben együtt bemutatott termékeket - divatos konfekcióárakat, gyermekruházati cikkeket, fehérneműket, lábbeliket, lakástextiliát, műszaki cikkeket és bőrdíszműveket - az egyes osztályokon árusítja is. a mostanihoz hasonló ndk árubemutatót a következő hetekben még csepelen, szegeden és debrecenben is rendeznek.

a kiállítás alkalmából dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes az mti munkatársának elmondotta, hogy a szocialista országokkal folytatott belkereskedelmi árucserékben az ndk az első helyen áll. a két ország közötti közvetlen belkereskedelmi forgalom öt esztendeje rendszeresen évről-évre 1-1,5 millió rubellel növekedett, az idén eléri a 12 millió rubel értéket. a két centrum áruház közvetlenül is cserél évente mintegy másfélmillió rubel értékű fogyasztási cikket. a belkereskedelmi választékcsere, ezenkívül az áruválaszték bemutatása, az áruházak kölcsönös kiállításai alapot adnak arra, hogy az ilyen módon beszerzett s a fogyasztók által megkedvelt és megszokott termékek a hagyományos külkereskedelmi áruforgalom listájára is felkerüljenek. /mti/

--

16.30/ju

- 28 -

16^hg

bb. 41. intézkedések a garanciális butorjavítás fejlesztésére - sajtótájékoztató a könnyűipari minisztériumban

t/ol/mné/rj ie

1975. október 2.

a iv. ötéves terv során végrehajtott fejlesztések eredményeként a butorok nagy tömege jelentős részben új technológiákkal és új körülmények között készül. a hazai butorgyárak termelése öt év alatt 50 százalékkal növekedett, de gyarapodott a garanciális javításra szoruló termékek mennyisége is. ezek rendbetételének megszervezése az ipar feladata, amit a fogyasztói érdekek elsődleges szem előtt tartásával a fővárosi javítószerező vállalattal old meg, az 1974-ben alapított garanciális központ útján. az új szervezet létrehozása már kezdetben javulást hozott, működése azonban nem volt zavartalan: eleinte a gyártók nem fogadták el egyenlő partnernek, az ujonnan bevont javítóegységek gyakorlatlansága miatt sok baj volt a munka minőségével, s nem mindig tudták betartani a határidőket.

a problémák megoldására a belkereskedelmi és a könnyűipari miniszter nemrégiben együttes rendelettel egyértelműen szabályozta mind a hazai, mind pedig az importbutorok garanciális javítását. az ennek nyomán várható intézkedésekről csütörtökön a könnyűipari minisztériumban tájékoztatták az újságírókat.

elmondották, hogy a rendelet központilag szabályozza a teljes eljárást; a gyártók, a javítók és a kereskedelem feladatait, továbbá a pénzügyi elszámolás módját is, hogy a jogos fogyasztói igények kielégítést nyerjenek. a jövőben a javítóhálózat egységei a gyártókhöz, a kereskedelemhez, valamint a garanciális központhoz fűződő jogi kapcsolataik révén egymás között rendezik a jótállási igény jogosságára, a javítás szükségességére, illetve a felszámolt összegekre vonatkozó vitákat, s így azok nem érintik és nem is késleltetik a jótállási igény teljesítését.

a javítóhálózat bővítésére, kapacitásának növelésére a központi szolgáltatás-fejlesztési alapról eddig mintegy 11 millió forintot biztosított az országos tervehivatal a javítóegységek, illetve a megyei tanácsok részére. az ötödik ötéves terv időszakára is hasonló nagyságú állami támogatásra tettek javaslatot, ezzel részben a kapacitásokat kívánják tovább növelni, részben a még ellátatlan területeken könnyíteni a garanciális javítások elvégzését, hogy a még előforduló panaszok és jogos reklamációk fokozatosan csökkenhessenek. párhuzamosan ezzel, az eddigieknél is nagyobb gondot fordítanak a gyártásközi ellenőrzésre.

/folyt.köv./

16.30 rj

- 29 -

16^hg

bb. 41. / intézkedések... 1. folyt./rj

a sajtótájékoztatón a szállítás közbeni károsodások mértékének lehetséges csökkentése is szóba került. ennek maradéktalan megoldása a közúti szállítás, illetve a vasutavonalakon a konténerek alkalmazásának általánossá tétele lenne, ami azonban egyelőre még pénzügyi akadályokba ütközik. megoldhatónak látszik azonban a buktorok zsugorfóliás csomagolása, illetve hullámpapírcsíkok rögzítése az ütközésnek kitett élekhez. ez utóbbiak ügyében már készül a javaslat. /mti/

--

bb. 45. kiosztották az istvánffy gyula néprajzi pályázat díjait

vid/ká/rj bs

1975. október 2.

a miskolci herman ottó muzeum - más intézményekkel közösen - az idén tizennegyedik alkalommal hirdette meg a matyó nép életének kutatójáról, istvánffy gyuláról elnevezett néprajzi és honismereti gyűjtőpályázatot. a felhívásra borsod megyéből és az ország más részeiből összesen nyolcvannégy pályaművet küldtek be. a beküldött műveket szakemberekből álló bizottság bírálta el. örömmel állapították meg, hogy a néprajzi gyűjtésen kívül nagy számban dolgoztak fel üzemtörténeti, szociográfiai, valamint egy-egy település közművelődéséről számot adó témákat is.

a felnőtt kategóriában első díjjal jutalmazták az ózd környéki ragadványnevekről készült pályázatot, valamint azt a munkát, amely a diósgyőri vasgár munkásainak életét, a gyár munkarendjét mutatta be.

az ifjúsági kategóriában hat pályázatot díjaztak.

a nyerteseknek varga gáborné, a borsod megyei tanács elnökhelyettese csütörtökön adta át a díjakat és a jutalmakat. /mti/

--

16.35 rj

- 30 -

16³⁵g

bb. 46. a vizek védelméről tanácskoznak tihanyban

vid/ká/rj bs

1975. október 2.

a folyók, tavak tisztaságának megóvásáról, a vizek élővilágának védelméről tanácskoztak csütörtökön tihanyban, a 12. hidrobiológus napok alkalmával. dr. hortobágyi tibor, a magyar hidrológiai társaság limnológiai szakosztályának elnöke bevezetőben elmondotta, hogy a hidrobiológus napok immár 12 esztendeje a szaktudomány művelőinek számadásává, hasznos tapasztalatcseréjévé váltak. az idén a vizek és élőviláguk védelme, a környezeti szennyezőhatások elleni küzdelem kínálta a több, mint 20 előadó témáját.

a tudományos ülés első napján főleg halbiológiai témákat vitattak meg. szó volt a sajon folytatott vízminőségi vizsgálatokról, az algavegetáció változásairól. öt előadás szerepel a tudományos ülés napirendjén a balatonkutatásokról is. közülük az egyik előadást az országos közegészségügyi intézet és a tihanyi biológiai kutatóintézet négy tagu kutatócsoportja terjesztette elő a balatonnak és élővilágának klórozott szénhidrogén vizsgálatairól. a kutatók megállapították, hogy a halak peszticid szennyezettsége - bár a ddt betiltása óta lényegesen csökkent - még mindig fellelhető, különösen a közvetlenül algákkal táplálkozó fajtáknál. ez a mennyiség természetesen az emberi fogyasztásnál nem számottevő, de a tó élővilágának védelme szempontjából figyelmeztető. a kutatók újból felhívták a figyelmet a káros külső hatások megszüntetésére, a tó vízgyűjtő területén különösen fontos környezetvédelmi intézkedések szigorítására. /mti/

bb. 47. tudósaink a közoktatás korszerűsítéséért - sajtótájékoztató az akadémián

t/mir/tm/rj zs

1975. október 2.

a közoktatási párthatározat értelmében a 70-es évek végéig felül kell vizsgálni az iskolai tanterveket, és elő kell készíteni azok fokozatos korszerűsítését. e munkában kulcsszerepet vállalt a magyar tudományos akadémia. tudósaink - az mta elnökségi közoktatási bizottságának irányításával - annak koncepcionális összegezésére vállalkoztak, hogy mit és hogyan tanítsanak a jövő iskolája. az ezzel kapcsolatban végzett munka eredményeiről és problémáiról számoltak be a sajtó képviselőinek csütörtökön az akadémia tudósklubjában szentágothai jános akadémikusnak, az mta elnökségi közoktatási bizottsága elnökének vezetésével az egyes szakbizottságok képviselői.

a sajtótájékoztatón hangsúlyozták: korunkban, amikor a gyorsan fejlődő tudományágak ismeretanyaga tízévenként megduplázódik, elsősorban a tanulás, a gondolkodás készségét és az önművelés igényét kell felébreszteni a tanulóknak. olyan tudással és képességgel kell felvértezni a jövő nemzedékeit, amely egész életükben alkalmassá teszi őket az újabb ismeretek befogadására. /folyt.köv./

16.45 rj

- 31 -

17³⁵g

bb. 47. tudósaink a közoktatás... 1. folyt./rj

a nagyszabású, sokrétű kutatómunkában az egyes tudományágak legmagasabb rangú képviselői az akadémikusok mellett az oktatás irányító szervei, a pedagógiai kutató intézmények és a nevelőképző intézetek is részt vesznek. az elmélet és a gyakorlat összhangjának megteremtésében ugyanakkor elengedhetetlen a kutatók és a gyakorlati pedagógusok, közöttük a tanárok és az óvónők részvétele is.

különböző terveket dolgoztak ki az oktatott tantárgyak rendszerének, tartalmának korszerűsítésére. ebben megkülönböztetett szerepet szánunk a nyelvi - kommunikációs, a matematikai, a természettudományos, a történelmi, társadalmi és politikai, valamint az esztétikai, a technikai, a testi, illetve mentálhigiénés nevelésnek.

császár ákos akadémikus, a matematikai albizottság elnöke beszámolt arról, hogy a munkát több iskolában kísérletekkel kapcsolták össze, s ennek eredményeként az általános iskolákban fokozatosan vezetik be az új módszereken alapuló matematikai oktatást. az új tanterv a világ számos országában alkalmazott új matematikai oktatási formák közül az egyik legjobbnak ígérkezik. további feladat, hogy ezek és a 2 éve tartó gimnáziumi kísérletek alapján részletesebben is kidolgozzák a távlati matematikai oktatás alapelveit.

a természettudományi nevelés előtt álló feladatokról szólva marx györgy akadémikus kifejtette: a technikai forradalom természettudományi oktatás tartalmának és módszereinek alapvető korszerűsítését követeli. az eddigieknél sokkal több időt kell biztosítani a gyermekeknek arra, hogy iskolai munkáik során többet kísérletezzenek. csökkenteni kell az elsajátítandó lexikális ismeretek arányát, és a világ legáltalánosabb jelenségeinek, törvényszerűségeinek megtanítására kell összpontosítani a figyelmet. ezen belül a jövő iskolájának az eddigieknél sokkal nagyobb súlyt kell helyeznie a modern kutatás eredményeinek oktatására. az ezzel kapcsolatos kísérletek is igen kedvezőek.

szabolcsi miklós akadémikus egyebek között arról számolt be, hogy a nyelvi oktatás kísérleteinek eredményeként már az idén csaknem minden általános iskolában újszerű munkafüzetekkel dolgoznak a tanulók, és biztatóak az anyanyelvi oktatás kísérletei a gimnáziumokban is. ugyanakkor érdekes kísérletek folynak az idegennyelvű oktatás területén is. szeretnék elérni, hogy minden középiskolát végzett fiatal legalább két idegen nyelvet elsajátítson. jelenlegi oktatási rendszerünknek - hangsúlyozta - sajnos egyik legkonzervatívabb területe a fiatalok esztétikai és irodalmi nevelése. a korszerűsítéshez gondoskodni kell megfelelő képzettségű pedagógusokról is. a történelem és társadalomtudományok oktatásában előrelépést jelent majd az az új tananyag, amelynek alapján a történelmet a gazdasági, technikai és történelmi ismeretek összevont, szintetizált formájában oktatják majd a jövő iskolái.

többen szóváltották: továbbra is alapvető kérdés az iskolarendszer, az oktatás szerkezeti rendszere felépítésének jövője. az mta elnökségének közoktatási bizottsága az elmúlt három év munkáját összegezve 1976-ban már kísérletekkel alátámasztott javaslatokat kíván tenni az oktatási ágazat vezetőinek, hogy a hagyományos és a kísérleti iskolák eredményei összehasonlíthatók legyenek. /mti/

16.55 jrj

1740ca

-.-
- 32 -

bb 44. a dahomeyi szakszervezeti delegáció

sl-ju bs

1975. október 2.

romain vilon guézo főtitkár vezetésével csütörtökön elutazott hazánkból. a delegáció megbeszéléseket folytatott a magyar szakszervezetek vezetőivel a kétoldalu kapcsolatok továbbfejlesztéséről, az afrikai szakszervezeti mozgalom helyzetéről. /mti/

-.-

bb 48. több mint 50 ezer látogató a szakmunkástanulók kiállításán

k ol/mm-ju ie bs

1975. október 2.

csütörtökön az 50 ezredik látogatót fogadták a szakmunkástanulóknak a kgm technika házában rendezett országos jubileumi kiállításán. galacsik lászló, a xv. kerületi kavicsos utcái általános iskola 8. osztályos tanulója a rendezők kérdésére elmondotta, hogy általános iskolai tanulmányai végeztével gépszerelő tanuló szeretne lenni. ehhez mindjárt tanácsot és segítséget is kapott: javasolták, hogy félévi bizonyítványával jelentkezzen majd a bkv-nél, ahol felvételét kérheti a metróhoz.

a kilenc napos kiállítás csütörtökön este bezárult. /mti/

-.-

bb 50. fejér megyei orvosnapok dunaujvárosban

vid/ká-ju bs

1975. október 2.

első ízben rendeztek fejér megyében orvosnapokat. a három napig tartó rendezvénysorozat csütörtökön dunaujvárosban kezdődött meg. a fejér megyei orvosnapok célja, hogy a különböző területeken dolgozó orvosok megismerkedjenek egymás tevékenységével, elemző, kutató munkájának eredményeivel.

az első fejér megyei orvosnapokon hetvenöt előadás hangzik el. /mti/

-.-

16.50/ju

- 33 -

1740ca

bb 49. köszönetnyilvánítás

be-ju zs bs

1975. október 2.

ezuton mondunk köszönetet mondazoknak, akik az elhunyt prantner józsef nyugalmazott államtitkárt utolsó útjára elkísérték és részvételüket nyilvánították.

a gyászoló család

állami egyházügyi hivatal

mszmp tolna megyei bizottsága

/mti/

--

bb 51. a muzeumi és műemléki hónap országos megnyitója kaposvárott

vid/ká-ju la

1975. október 2.

csütörtökön délután kaposvárott a városi tanács disztermében rendezték az 1975. évi muzeumi és műemléki hónap országos megnyitóját. az eseményen részt vett varga péter, a megyei pártbizottság első titkára. balaicza jános, a városi tanács elnökhelyettese köszöntötte az eseményen megjelent vendégeket, majd györgyvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes mondott ünnepi megnyitó beszédet. az ezt követő műsorban fellépett a kaposvári fonómunkás kissozópada, a kaposvári zeneiskola barokk együttese, a vikár béla kórus, sümegi györgyné törökkoppányi népdalénekes, valamint tóth imre kisbárapáti népi énekes.

ezen a napon nyitották meg a kaposvári rippl-rónai muzeumban a képek a somogyi föld és a somogyi ember történetéből című új állandó kiállítást is.

a muzeumi hónap sokogyi programjában előadások, kiállítások szerepelnek. a somogyi képtárban kerül sor október 12-én a somogyi képzőművészek őszi tárlatára. előadás hangzik el az 1848/49-es szabadságharc legendás somogyi kormánybiztosáról, noszlopy gáspárról, az avarok történeti szerepéről, a somogy vármegye őszi székhelyén, somogyváron folytatott régészeti kutatásokról. /mti/

--

16.55/ju

- 34 -

17¹⁰ g

bb 52. játékkiállítás székesfehérvárott

vid/ká-ju bs

1975. október 2.

játékkiállítás nyílt csütörtökön székesfehérvárott. a tárlaton játékujdonsággal ismerkedhettek meg a székesfehérváriak. a kiállított játékok közül különösen a több méretben, minőségben és árban kapható villanyvonatok, az autók, babák és állatfigurák arattak nagy sikert. /mti/

--

bb 53. besurranó tolvajt ítéltek el

vid/ká-ju bs

1975. október 2.

danyi sándorné, született sztojka katalin, tatabányai lakos. annak ürügyével, hogy használt holmikat vásárol fel, megfigyelte, melyik lakásban nem tartózkodik senki és hova teszik a családtagok a kulcsot. az így megszerzett kulccsal azután besurranat a lakásba, ahonnan a különböző holmikat tulajdonított el. ilyen bűncselekményekért már többször elítélték szabadságvesztésre, s most ismét hasonló ügyben került a bíróság elé. ezuttal a villanyóra szekrényében találta meg a család által elrejtett kulcsot, s miközben társa kint őrködött, 1500 forintot ellopott a ruhásszekrényből.

a/z esztergomi megyei bíróság a 47 éves danyi sándornét visszaesőként elkövetett lopás büntette miatt jogerősen egyévi szigorított börtönbüntetésre ítélte, a közügyek gyakorlásától két évre eltiltotta. az ítélethozatalnál enyhítő körülményként vették figyelembe, hogy a vádlott két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. /mti/

--

bb 54. téliesítik a gyulai huskombinát építkezését

vid-kz/mné-ju bs

1975. október 2.

jó ütemben, időarányosan halad a gyulai huskombinát építése - állapították meg az 1.3 milliárd forintos beruházás kivitelezésében érdekelt minisztériumok vezetői munkatársainak csütörtökön megtartott helyszíni szemlájén.

/ folyt. köv./

17.05/ju

- 35 -

18⁰⁰ g

bb 54. / téliesítik a ... 1. folyt./-ju

a megbeszélésén, amelyen résztvett kazareczky kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, dr. simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes, valamint csatári béla, az mszmp békés megyei bizottságának titkára is, hámosi károly a beruházó vállalat főmérnöke tartott tájékoztatót a huskombinát építésének jelenlegi helyzetéről. javult a beruházók, a fő- és alvállalkozók együttműködése. a munkákban előző szerint nincs fennakadás, gondot okoz viszont a késedelmes kavicsszállítás. az értekezleten határozat született arra vonatkozóan, hogy november elejéig az összes, már elkészült csarnokot és egyéb épületet téliesíteni kell, hogy a hideg beköszöntével zökkenő nélkül lehessen folytatni a technológiai szerelést. /mti/

.-.

bb 55. megkezdődtek a muzeumi és műemlékvédelmi hónap borsod megyei rendezvényei

vid/ká-ju bs

1975. október 2.

csütörtökön, a miskolci herman ottó muzeum kamarakiállításai termében a habán kerámia című kiállítással megkezdődtek a muzeumi és műemlékvédelmi hónap borsod megyei rendezvényei.

a program változatos és tanulságos elfoglaltságot kínál. tanácskoznak a borsod megyei népi műemlékek helyzetéről, védelméről és hasznosításáról, első alkalommal valósítják meg az új kezdeményezést, az üzemek és a muzeum együttműködését. ennek során a lillafüredi állami erdei vasutüzemben rendeznek ipartörténeti emlékekből tárlatot, s előadássorozaton ismertetik a bükk-i ősméltóságok kialakulását. sor kerül az üzemekben dolgozó, herman ottó nevét viselő szocialista brigádok és a muzeum munkatársainak találkozója. tudományos ülésen vitatják meg a zempléni tájegység néprajzi értékeinek felkutatásával kapcsolatos kérdéseket. /mti/

.-.

17.15/ju

- 36 -

1800 Gy

bb. 56. ujjabb vérhasmegbetegedések miskolcon

t/mir/s/rj zs

1975. október 2.

a miskolci 2-es számú általános iskola ujjabb három megbetegedett tanulóján kívül csütörtökön a város másik, nagyváti uti általános iskolájának 11 diákja került ugyancsak vérhasfertőzéssel a városi kórház fertőző osztályára. ezzel a szerdai 15-ről 29-re emelkedett a kórházban ápolott gyermekek száma. a nagyváti uti iskola tanulói - közvetlenül a köjál intézkedései előtt - ugyanott vettek részt kiránduláson, ahol három nappal korábban a másik iskola diákjai jártak, és az ott lévő szennyezett forrás vizéből fogyasztottak.

a megyei és a városi köjál további fertőtlenítéseket végzett az ujjabban megbetegedett gyermekek környezetében és iskolájuk környékén. a csütörtökre befejeződött laboratóriumi vizsgálatok igazolták, hogy a kirándulóhely elhanyagolt forrása szennyezett volt, a vizmintákból kitenyészítették a vérhast okozó dysentériabaktériumokat.

a kirándulóhelyen a fertőtlenítést megismételték, a fertőzött forrást lezárták, közelében figyelmeztető táblát helyeztek el. /mti/

.-.

bb. 59. befejeződött a szocialista országok pedagógiai intézet-vezetőinek tanácskozása

t/szö/rj la zs bs

1975. október 2.

szeptember 30-a és október 2-a között tartották budapesten, az országos pedagógiai intézetben a szocialista országok központi pedagógiai intézetei vezetőinek ötödik tanácskozását, amelyen nyolc ország - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia és a szovjetunió - képviselői vettek részt.

/folyt.köv./

17.20 rj

- 37 -

1820 Gy

bb. 59. / befejeződött... 1. folyt./rj

a tanácskozás első napján megjelent és felszólalt dr. hanga mária oktatási miniszterhelyettes.

az eszmecsere napirendjén szerepeltek többek között a pedagógiai kutatások összehangolásának irányai és lehetőségei, a kommunista nevelés, valamint társadalomtudományi tárgyak oktatásával kapcsolatos kutatások, az v. politechnikai szeminárium előkészületei, a tanulói teljesítmény¹ és közös programjának kialakítása, a pedagógiai információcsere továbbfejlesztése.

^{1 mérés}
foglalkozott a tanácskozás a nemzetközi pszichológiai és fiziológiai intézet létrehozásának tervével.

a delegációk vezetőit fogadta dr. gosztonyi jános oktatási államtitkár, és tájékoztatást adott a magyar közoktatás előtt álló legfontosabb feladatokról.

a konstruktív légköri tanácskozás^a résztvevő^k véleménye szerint nagyon eredményesen zajlott le.

a nemzetközi eszmecsere befejeztével dr. hanga mária oktatási miniszterhelyettes az mti tudósítójának adott nyilatkozatában elmondta:

- a szocialista országok pedagógiai intézményeinek vezetői most ötödik alkalommal találkoztak. országainkban érthető módon élénk figyelem kíséri a nevelésügy alakulását, és ennek megfelelően nagy erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy a pedagógiai kutatásokat, illetve a nevelésügyet szolgáló tudományos kutatásokat hatékonyabbá tegyük, bázisait szélesítsük, a munkát jobban tervezzük, és a kutatásokat a közoktatás, a nevelési gyakorlat szükségleteinek szolgálatába állítsuk. céljaink elérésében, terveink valóra váltásában nagy és nélkülözhetetlen szerep jut a szocialista országok testvéri együttműködésének, a mi esetünkben a köznevelés és a neveléstudomány közös erőfeszítéseinek, összehangolt munkájának, a közös vállalkozásoknak. ezért is tartjuk fontosnak az ezen a területen is kibontakozó és szépen fejlődő együttműködést.

- a szocialista országok oktatási minisztereinek az idén februárban moszkvában megtartott első konferenciája jelentős figyelmet fordított a pedagógiai kutatások összehangolt fejlesztésére, a kutatásokat szervező és végző intézmények kapcsolatainak erősítésére. a tanácskozás egyik napirendi pontjaként a miniszteri konferencia határozataiból következő konzekvenciákról tárgyaltak. jelentős volt az a napirendi pont is, amely a távlati együttműködés tartalmi irányainak kijelölésére és az együttműködés hatékony formáinak a kialakítására irányult. hangsúlyt kapott a tanácskozáson a nevelő-, különösen az eszmei nevelőmunka, a kommunista nevelés fontossága, és ezzel kapcsolatban a pedagógiai pedagógia közvetlen és közvetett hatásai elleni eszmei harc erősítése.

/folyt.köv./

18.30 rj

- 38 -

18⁴⁰ g

bb. 59. / befejeződött... 2. folyt./rj

ezt annál inkább szükséges hangsúlyoznunk, mert a nemzetközi együttműködésben lezajló örömdetes enyhülési tendenciák áramkörében sajtós és bonyolult feladatok várnak ránk a marxista eszme propagálásában és befolyásának erősítésében.

- a nemzetközi eszmecsere nyomán ezuttal is kitűnt: voltaképpen közös, vagy hasonló feladatok és gondok foglalkoztatnak bennünket. ezért is oly fontos valamennyiünk számára a tapasztalatok következtetés^éfolytonos cseréje, az elgondolások összevetése, a hatékony együttműködés. a tanácskozás anyagaiból, ajánlásaiból kiolvasható az a határozott szándék, amely egyes konkrét témákban közös vizsgálatokat, kutatásokat irányoz elő - fejezte be nyilatkozatát dr. hanga mária. /mti/

--

bb. 57. a kisszámítógépek szerepe a gépiparban - országos tanácskozás esztergomban

vid/kz/gné/rj bs

1975. október 2.

csütörtökön esztergomban, a technika házában megnyílt a kisszámítógépes rendszerek gépipari alkalmazásával foglalkozó kétnapos országos tanácskozás. a megrendezése összefüggésben van azzal, hogy nagy mértékben növekszik a kisszámítógépek kereslete, s e berendezések egyre inkább hozzátartoznak a hatékony vállalatvezetés eszköztárához. emellett bizonyít már az a tény is, hogy a csütörtöki tanácskozáson nemcsak a gépipar, de a nehé- és könnyűipar, továbbá a mezőgazdaság sok vezető szakembere részt vett. népes küldöttség érkezett a tanácskozásra az ndk-ból és csehszlovákiából is.

kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettes bevezető előadásában hangoztatta, hogy a gépipar a következő ötéves terv időszakában további jelentős termelés- és exportnövelésre törekszik. ehhez, - egyrészt az adott munkaerőhelyzet miatt, másrészt a minőségi követelmények növekedése miatt - a gyártástechnológiák nagyarányú korszerűsítésére van szükség. e cél érdekében minden lehetőséget ki kell használni. az iparágban ilyen célból az v. ötéves tervben - mutatott rá a miniszterhelyettes - szinte általánossá kívánják tenni a számítástechnikai módszerek alkalmazását. a központi intézkedések mellett a minisztérium messzemenően számít a vállalatok önálló kezdeményezésére. az esztergomi tanácskozásnak is éppen az az egyik célja, mondotta befejezésül a miniszterhelyettes, hogy egyrésztől tájékoztatást adjon a számítógépes rendszerek kutatásával foglalkozó intézetek új eredményeiről, másrészt pedig ismertesse a vállalatok tapasztalatait a már bevezetett rendszerek alkalmazásával kapcsolatban. /mti/

--

18.35 rj

- 39 -

18⁴⁵ g

bb 58. vszevolod nyikolajevics sztoletovot,

gg-ju zs bs 1975. október 2.

neveléstudományi
a szovjetunió i akadémiajának elnökét - aki résztvett a szocialista országok pedagógiai intézetei vezetőinek v. tanácskozásán - csütörtökön hivatalában fogadta erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke. /mti/

--

bb 60. megyei művelődési osztályvezetők országos tanácskozása

t szö/gg-ju zs bs 1975. október 2.

dr. gosztonyi jános oktatási államtitkár elnökletével csütörtökön az oktatási minisztériumban tanácskoztak a megyei művelődési osztályvezetők.

az értekezleten - heves megye beszámolója alapján - értékelték az idei tanév előkészítését, a tanévkezdés eddigi tapasztalatait. megállapították, hogy a pedagógusok kedvezően fogadták a központi irnyelveket, intézkedéseket, a kötelező óraszámok csökkentését, az egységes szakmunkásképzés bevezetését. szóltak a képesített nevelők hiányáról, s rámutattak, hogy az óvodák és az iskolák zsufoltsága nehezíti a nevelési és az oktatási feladatok megvalósítását. a jelenlegi tanév legfontosabb tennivalói közül kiemelték a világnézeti, az erkölcsi-politikai nevelés növekvő szerepét. fontos feladat az ötödik ötéves terv gondos előkészítésének megszervezése, a helyi tervek átgondolt kimunkálása, hogy az oktatáspolitikai célok maradéktalanul megvalósulhassanak. /mti/

--

bb 62. sarlós istván látogatása csongrád megyében

vid/kz-ju la 1975. október 2.

sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára kétnapos látogatást tett csongrád megyében. szerdán részt vett és fel-szólt a hazafias népfront szeged városi elnökségének ülésén. a tanácskozáson papp gyula, a szegedi tanács elnöke adott tá-jékoztatást az elkövetkező évek városfejlesztési koncepcióiról.

/ folyt. köv./

18.10/ju

- 40 -

19¹⁰g

bb 62. / sarlós ... 1. 1. folyt./-ju

a vitában elhangzottak szerint a városépítésben a megfontolt tervezésnek, a takarékos gazdálkodásnak párosulnia kell a helyi erőforrások minél teljesebb feltárásával, messzemenően szükséges kihasználni a társadalmi összefogás erejét.

sarlós istván ezután a csongrád megyei pártbizottság épü-letében dr. komócsin mihályal, a megyei pártbizottság első titkárával és dr. perjési lászlóval, a megyei tanács elnökével folytatott megbeszélést időszerű kérdésekről.

a népfront országos tanácsának főtítkára csütörtökön hód-mezővásárhelyre látogatott és a népfront városi irodáján tájékoz-tatót tartott a hazafias népfront országos tanácsa békés és csongrád megyei tagjainak a mozgalom aktuális feladatairól.

az országos tanács jelenlévő tagjai és a két megye nép-frontmozgalmának vezetői hozzászólásaikban saját munkájukról számoltak be, javaslatokat tettek az országos tanács jövőbeni munkájára, a helyi bizottságok tevékenységének javítására, sok-rétűbbé tételére.

a politikai bizottság tagja ezután megbeszélést folytatott dobai józseffel, a városi pártbizottság titkárával és dr. csa-tordai antallal, a városi tanács elnökével, majd kétnapos láto-gatásának befejező programjaként megtekintette a hét végén hód-mezővásárhelyen nyíló képzőművészeti kiállítások anyagát. /mti/

--

bb 63. szüreten a budapesti diplomáciai képviselők vezetői

vid/ká-ju la 1975- október 2.

losonczy pá, az elnöki tanács elnöke csütörtökön szüre-ten látta vendégül a budapesten akkreditált diplomáciai képví-seletek vezetőit, akik a hangulatos őszi kirándulás során meg-ismerkedtek pécs nevezetességeivel is.

a szüreten, amelyet a villányi állami gazdaságban rendez-tek, részt vett dr. román pá mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és marjai józsef külügyi államtitkár. a program a sik-lósi várban rendezett vacsorával ért véget. /mti/

--

18.20/ju

- 41 -

19¹⁰g

bb 65. kapos nándor kiállítása veszprémben

vid/ká-ju la

1975. október 2.

veszprémben, a képcsarnok vállalat bemutató termében csütörtökön pogány ö.gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója megnyitotta kapos nándor festőművész kiállítását. a művésznek ez alkalommal 42 festményét mutatják be, amelyek a dunakanyar, zebegény és a balatonvidék legszebb tájait, hangulatos részleteit örökítik meg. /mti/

--

bb 66. naiv alkotók kiállítása makón

vid/ká-ju la

1975. október 2.

makón, a városi kiállítási termében tárlat nyílt csütörtökön czene jánosné kiszombori, szekeres mihályné és patatics józsef makói naiv alkotók munkáiból. a kiállítók témáikat elsősorban környezetükből merítették, megörökítve a régi népszokásokat, a lakóhelyet, a táj jellegzetességeit, az ott élő emberek munkáját.

czene jánosnének és szekeres mihálynének festményei, patatics józsefnek pedig kerámia figurái, dísz tárgyai láthatók a bemutatón. /mti/

--

bb 67. lengyel filmapok budapesten és miskolcon

-ju zs la

1975. október 2.

a szocialista Lengyelország filmművészete címmel október 2. és 8. között lengyel filmapokat rendeznek budapesten és miskolcon. az ünnepi eseményre csütörtökön lengyel filmdelegáció érkezett hazánkba. budapesten az uránia film-színházban jeles lengyel alkotók - köztük munk, zanussi, zaluski, w. has, kuzminski, cz. petelski, j. kawalerowicz - munkáit mutatják be. a tinódi filmszínházban a.wajda munkásságának retrospektív sorozatát játsszák.

a filmapok központi eseményeként október 6-án este 8 órakor az uránia filmszínházban b.poreba munkáját, a hubal őrnagy című filmet vetítik. ezt később más filmszínházakban is műsorra tűzik. /ti/

--

18.26/ju

-42 -

bb. 61. röpgyűlések, tiltakozások országsszerte a spanyol terror ellen

vid/i/sl/rj bs

1975. október 2.

az európai kommunista és munkáspártok, az szvsz és a szot felhívására csütörtökön a magyar dolgozók is akciónapot tartottak, kifejezve tiltakozásukat a spanyolországi terror-ítéletek ellen, szolidaritásukat a spanyol hazafiak iránt. a gyárakban, üzemekben, intézményekben a magyar szervezett dolgozók százezrei tartottak országsszerte tiltakozó megmozdulásokat, röpgyűléseket. a szot-hoz és a szakmai szakszervezetekhez a gyűlésekről csaknem ezer távirat érkezett, amelyekben a dolgozók élesen elítélik a francoista rezsím embertelen intézkedéseit, követelik a terror megszüntetését, a demokratikus és szakszervezeti jogok helyreállítását, s a magyar dolgozók testvéri szolidaritásáról biztosítják a spanyol nép igazságos harcát.

a csepel művek, a ganz-mávg, az egyesült izzó, a május 1. ruhagyár, a bkv és sok más fővárosi és vidéki vállalat dolgozói egyetemesen megbélyegzik a spanyol vérbiróság ítéleteit. erélyesen követelik valamennyi politikai fogoly azonnali szabadonbocsátását, az emberi jogok érvényesítését. a dolgozók mély felháborodással fogadták a végrehajtott ítéleteket, s ezeket a haldó emberiség ellen elkövetett olyan bünténynek tekintik, amelyekért a fasiszta hóhérok mind a spanyol nép, mind pedig az egész emberiség előtt felelniök kell. a táviratok hangsúlyozzák, hogy a barbár gyilkosságokkal nem tudják megállítani a történelem kerekét, sőt siettetik a fasiszta rendszer bukását.

szabolcs-szatmár megye 125 üzemében csaknem 40.000 szervezett dolgozó ítélte el a spanyol fasizmus rémtetteit, s tiltakozott a franco-rezsím terrorcselekményei ellen.

a nógrádi szénbányák hatezer dolgozója szintén röpgyűlésen követelte a spanyolországi politikai perek megszüntetését, továbbá azt, hogy bocsássák szabadon a politikai foglyokat. - meggyőződésünk - írják táviratukban a nógrádi szénbányák nagybányai gépüzemének dolgozói, - hogy a spanyol nép és a világ haladó erőinek egysége, összefogása, közös harca győzni fog.

röpgyűléseket tartott nyugat-dunántul 7 vasuti csomópontjának csaknem 11.000 vasutasa is. mély együttérzésüket nyilvánították ők is a spanyol nép igazságos harca mellett. táviratban tiltakoztak a franco-rezsím diktatúrája ellen, követelve a szabadságjogokért küzdő hazafiak szabadonbocsátását, az emberi jogok helyreállítását. a tiltakozó táviratokat a magyar szolidaritási bizottsághoz továbbították vas megye több más üzemének dolgozói is.

/folyt.köv./

18.25 rj

- 43 -

R²⁰g

bb 65. kapos nándor kiállítása veszprémben

vid/ká-ju la

1975. október 2.

veszprémben, a képcsarnok vállalat bemutató termében csütörtökön pogány ö.gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója megnyitotta kapos nándor festőművész kiállítását. a művésznek ez alkalommal 42 festményét mutatják be, amelyek a dunakanyar, zebegény és a balatonvidék legszebb tájait, hangulatos részleteit örökítik meg. /mti/

--

bb 66. naiv alkotók kiállítása makón

vid/ká-ju la

1975. október 2.

makón, a városi kiállítási termében tárlat nyílt csütörtökön czene jánosné kiszombori, szekeres mihályné és patatics józsef makói naiv alkotók munkáiból. a kiállítók témáikat elsősorban környezetükből merítették, megörökítve a régi népszokásokat, a lakóhelyet, a táj jellegzetességeit, az ott élő emberek munkáját.

czene jánosnének és szekeres mihálynénak festményei, patatics józsefnek pedig kerámia figurái, dísz tárgyai láthatók a bemutatón. /mti/

--

bb 67. lengyel filmapok budapesten és miskolcon

-ju zs la

1975. október 2.

a szocialista lengyelország filmművészete címmel október 2. és 8. között lengyel filmapokat rendeznek budapesten és miskolcon. az ünnepi eseményre csütörtökön lengyel filmdelegáció érkezett hazánkba. budapesten az uránia filmszínházban jeles lengyel alkotók - köztük munk, zanussi, zaluski, w. has, kuzminski, cz. petelski, j. kawalerowicz - munkáit mutatják be. a tinódi filmszínházban a.wajda munkásságának retrospektív sorozatát játsszák.

a filmapok központi eseményeként október 6-án este 8 órakor az uránia filmszínházban b.poreba munkáját, a hubal órnagy című filmet vetítik. ezt később más filmszínházakban is műsorra tűzik. /ti/

--

18.26/ju

-42 -

1975g

bb. 61. röpgyűlések, tiltakozások országszerte a spanyol terror ellen

vid/i/sl/rj bs

1975. október 2.

az európai kommunista és munkáspártok, az szvsz és a szot felhívására csütörtökön a magyar dolgozók is akciónapot tartottak, kifejezve tiltakozásukat a spanyolországi terror-ítéletek ellen, szolidaritásukat a spanyol hazafiak iránt. a gyárakban, üzemekben, intézményekben a magyar szervezett dolgozók százezei tartottak országszerte tiltakozó megmozdulásokat, röpgyűléseket. a szot-hoz és a szakmai szakszervezetekhez a gyűlésekről csaknem ezer távirat érkezett, amelyekben a dolgozók élesen elítélik a francoista rezsím embertelen intézkedéseit, követelik a terror megszüntetését, a demokratikus és szakszervezeti jogok helyreállítását, s a magyar dolgozók testvéri szolidaritásáról biztosítják a spanyol nép igazságos harcát.

a csepel művek, a ganz-mávag, az egyesült izzó, a május 1. ru-hagyár, a bkv és sok más fővárosi és vidéki vállalat dolgozói egysegesen megbélyegzik a spanyol vérbiróság ítéleteit. erélyesen követelik valamennyi politikai fogoly azonnali szabadonbocsátását, az emberi jogok érvényesítését. a dolgozók mély felháborodással fogadták a végrehajtott ítéleteket, s ezeket a haldó emberiség ellen elkövetett olyan bünténynek tekintik, amelyekért a fasiszta hódoloknak mind a spanyol nép, mind pedig az egész emberiség előtt felelniök kell. a táviratok hangsúlyozzák, hogy a barbár gyilkosságokkal nem tudják megállítani a történelem kerekét, sőt siettetik a fasiszta rendszer bukását.

szabolcs-szatmár megye 125 üzemében csaknem 40.000 szervezett dolgozó ítélte el a spanyol fasiszta rémtetteit, s tiltakozott a franco-rezsím terrorcselekményei ellen.

a nógrádi szénbányák hatezer dolgozója szintén röpgyűlésen követelte a spanyolországi politikai perek megszüntetését, továbbá azt, hogy bocsássák szabadon a politikai foglyokat. - meggyőződésünk - írják táviratukban a nógrádi szénbányák nagybányai gépüzemének dolgozói, - hogy a spanyol nép és a világ haladó erőinek egysége, összefogása, közös harca győzni fog.

röpgyűléseket tartott nyugat-dunántul 7 vasuti csomópontjának csaknem 11.000 vasutasa is. mély együttérzésüket nyilvánították ők is a spanyol nép igazságos harca mellett. táviratban tiltakoztak a franco-rezsím diktatúrája ellen, követelve a szabadságjogokért küzdő hazafiak szabadonbocsátását, az emberi jogok helyreállítását. a tiltakozó táviratokat a magyar szolidaritási bizottsághoz továbbították vas megye több más üzemének dolgozói is.

/folyt.köv./

18.25 rj

- 43 -

1975g

bb. 61. / röpgyületek... 1. folyt./rj

néhány percre a magyar optikai művekben is leállt csütörtökön a munka, a dolgozók itt is röpgyületeken emelték fel szavukat a madridi terroritáletek ellen. a szerelő gyáregységben elsőként rupp jános műszerész ítélte el éles szavakkal a spanyolországi fasiszta terrort, a franco-rendszert, amely semmibe veszi az emberi szabadságjogokat.

a ganz villamossági művek nagygépgyárának szerelőcsarnokában ugyancsak a spanyol fasizmus rémtettei ellen tiltakoztak. simka nándor, a turbószerelő szocialista brigád tagja fogalmazta meg a kollektiva követelését: vessenek véget a spanyol hazafiak elleni terrornak, állítsák helyre az emberi jogokat spanyolországban!

x x x

csütörtökön a magyar ensz társaság és a magyar jogász szövetség állásfoglalást tett közzé, amely szerint csatlakozik az öt spanyol antifasiszta kivégzését elítélő világméretű tiltakozó mozgalomhoz, és követeli a demokratikus erők ellen indított véres terrorhadjárat, az újabb terrorpercek azonnali beszüntetését, a bebörtönzöttek és a perbe fogottak haladéktalan szabadon bocsátását.

a magyar ensz társaság és a magyar jogász szövetség úgy véli, - hangsúlyozza az állásfoglalás -, hogy ami ma spanyolországban történik, a végnapjait élő fasiszta rezsim vak és brutális próbálkozása a demokratikus kibontakozás megakadályozására, arra, hogy már a bölcsőjében megfojtja a spanyolországi békeszerető és haladó erők legszélesebb körű összefogását. az amugyis korlátozott szabadságok - jogokat súlyosan megnyirbáló törvény és az annak alapján szervezett, minden jogi alapot nélkülöző kirakatpercek, a tömeges letartóztatások letépték a madridi rezsimről a liberalizmus álarcát, és világszerte milliókat döbbsentettek rá a fasizmus hátborzongató valóságára. meggyőződésünk, hogy a terrorhadjárat nem tudja megfélemlíteni a fasizmus éjszakájából a napfényre törő spanyol népet, és cselekvő szolidaritásunkról biztosítjuk a spanyol hazafiakat, akik személyi szabadságukat és életüket kockáztatják a demokratikus jövőért.

/folyt.köv. 18.30 rj

- 44 -

1930 g

bb. 61. / röpgyületek... 2. folyt./rj

a demokratikus ifjusági világszövetség a nemzetközi spanyol szolidaritási nap alkalmából felhívással fordult a világ ifjuságához, hogy további akciókkal ítélje el a spanyolországi fasiszta rendszert, amelynek nemzetközi elszigeteltsége napról-napra növekszik. a világszövetség maga részéről újabb és még szélesebb nemzetközi szolidaritási mozgalom kibontakozását szorgalmazza, s arra szólít fel, hogy október 10-én a világ haladó és demokratikus ifjusága közös nyilatkozatban ítélje el a spanyolországi fasiszta rendszert, és biztosítsa cselekvő szolidaritásáról spanyolország népét és ifjuságát. /mti/

--

bb. 68. átadták a pro musica nemzetközi műsorverseny-díjat

t/nm/gg/rj hi la

1975. október 2.

harmadik alkalommal rendezte meg a magyar rádió pro musica című nemzetközi műsorversenyét. az ezuttal „szereti ön bachot? „ címmel meghirdetett rádiós vetélkedő díjait csütörtökön délután adta át a győzteseknek a rádió székházában dr. kiss kálmán elnökhelyettes. borsos miklós erre az alkalomra készített bach-plakettjét kapta a legjobbnak bizonyult nyolc műsor - a berlini, a brémai, a helsinki, a hamburgi, a kaliforniai, a moszkvai, a prágai és a római rádió-szerkesztője. a társadalmi zsűri szavazata alapján az olasz rádió különdíjként a borsos-plakett nagyobb, ezüst változatát kapta meg.

külföldi vendégeink, akiknek műsoraikat szeptember második felében sugározta a rádió, négy napon át tartózkodnak magyarországon, ismerkednek országunk, a főváros zenei életével, az új magyar muzsikával. a külföldi rádiószerkesztők egyébként pénteken részt vesznek veszprémben a ki nyer ma? műsorában, utána a balatonhoz kirándulnak. tihanyban közreműködésükkel készítik el a házimuzsika következő műsorát. /mti/

--

18.40 rj

- 45 -

1940 g

bb 64. 55.850 tonna vas- és fémhulladék - sikeres kisz-akció

i pr gg-ju hir la

1975. október 2.

a kisz kb intéző bizottsága csütörtöki ülésén tájékoztatót hallgatott meg az ifjusági szövetség vas- és fémhulladék-gyűjtési akciója első szakaszának tapasztalatairól. elismerését és köszönetét fejezte ki az akcióban részt vevő kisz-szervezeteknek, fiataloknak, a munkát irányító pártszervezeteknek és pártszervezeteknek, a végrehajtást segítő kisz-bizottságoknak, állami és gazdasági szervezeteknek.

az intéző bizottság méltán minősítette sikeresnek az országos méretű akció: a fiatalok korábban 40 ezer tonna vas- és fémhulladék összegyűjtésére vállalkoztak. segítőkészségük azonban még ennél is jobban kamatozott: az akció első szakaszában, július 1 és szeptember 15-e között 55.850 tonna vas- és fémhulladékot kutattak fel, gyűjtöttek össze, s juttattak el a méh, illetve a koköv vállalatok telepeire. munkájukkal eredményesen járultak hozzá a népgazdaság acélszükségletének kielégítéséhez és a tőkés import csökkentéséhez. a nagyszabású akció megkezdéséről a nyár dekerán határozott a kisz központi bizottságának titkársága, szem előtt tartva a párt központi bizottságának tavaly december 5-i ülésén elhangzottakat, a hatékonyabb gazdálkodásra, a tartalékok feltárására, az ésszerű takarékoskodásra való ösztönzést. ez év június 21-én jelent meg az ifjusági szövetség mozgósító felhívása, s mint mindig, a társadalom most is joggal számíthatott a fiatalok tenniakarására. a munkahelyeken több mint 300.000 ifju kommunista dolgozott a valóban hatalmas mennyiség összegyűjtésén, kommunista műszakokat, társadalmi munkaakciókat szerveztek. borsod megye fiataljai különösen jeleskedtek, 12.892 tonnát gyűjtöttek össze. az intéző bizottság kimagasló eredményként értékelte a veszprém, a fejér, a hajdu-bihar, a békés és a heves megyeiek tevékenységét, s példamutatónak tartotta számos kisz-szervezet fiataljainak munkáját is. érdemes felsorolni őket: dicséret illeti a csepel vas- és fémművek, a dunai vasmű, a ganz-márvag, a bakonyi bauxitbányák, a máv, a bolyi és a kutasi állami gazdaság, a makói tsz, a komárom megyei kórház, a méh és hodász község kiszeseit, fiataljait.

/ folyt. köv./

18.45/ju

- 46 -

19⁴r g

bb 64. / 55.850 tonna ... 1. folyt./-ju

az intéző bizottság örvendetes tényként nyugtázta, hogy a munkahelyi kisz-szervezetek nem tekintik befejezettnek akciójukat. az intéző bizottság nagyra értékelte a kisz-szervezetek öntevékenységét. üdvözölte az uttörő csapatokat és az iskolai kisz-szervezeteket, amelyeknek a tagjai az akció második szakaszában nagy aktivitással láttak hozzá a lakóterületi gyűjtéshez. a munka lendületesen folyik tovább: a legfrissebb hírek szerint újabb 14.000 tonna vas- és fémhulladék már uton van a még és koköv telepeire. /mti/

--

bb 70. Lázár györgy látogatása szabolcs-szatmár megyében

vid/kz-ju la

1975. október 2.

Lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, aki szerdán kétnapos látogatásra szabolcs-szatmár megyébe érkezett, csütörtökön részt vett a megyei pártbizottság székházában megrendezett pártaktíván, és ott tájékoztatót tartott az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről.

a minisztertanács elnöke ezután sóstófürdőn megtekintette a szabolcs-szatmár megyei ipari és mezőgazdasági üzemek három évtizedes fejlődését reprezentáló termékbemutatót.

a látogatás következő állomása a megyei tanács sóstófürdői továbbképző intézete volt. a minisztertanács elnöke ott a megyei tanács választott vezetőivel, a városi tanácsok, a járási hivatalok elnökeivel találkozott, s meghallgatta dr. pénzes jánosnak, a megyei tanács elnökének tájékoztatását a tanácsok munkájáról.

a minisztertanács elnöke kétnapos szabolcs-szatmár megyei programjának befejezéseként ellátogatott a rakamazi győzelem mezőgazdasági termelőszövetkezetbe, ahol hanyik józsef tsz-elnök és beregnyei miklós párttitkár fogadta, s tájékoztatta a közös gazdaság eredményeiről, fejlesztési lehetőségeiről, majd bemutatták a szövetkezet néhány üzemágát, létesítményét.

/ folyt. köv./

18.55/ju

- 47 -

19⁵o g

bb 70. / Lázár György ... 1. folyt./-ju

a miniszterelnök a tsz gyümölcsösében elbeszélgetett az alma-szedőkkel, akik elmondták, hogy a gazdaságban az idén 650 vagon alma termelt, s ennek a felét már betakarították. a gyümölcs 80 százaléka export minőségű. a négyszáz hektáros gyümölcsöst a legújabb telepítési módszer alapján néhány év alatt felujtják, hogy alkalmas legyen a nagyüzemi művelésre.

Lázár György az esti órákban visszautazott budapestre.
/mti/

--

bb 69. országos oktatástechnikai tanácskozás szombathelyen

vid/kz-ju la

1975. október 2.

csütörtökön befejeződött a pedagógusképző intézetek oktatóinak és technikusainak négy napos oktatástechnikai tanácskozása a szombathelyi tanárképző főiskolán. az oktatástechnikában magas színvonalon álló, nagy tapasztalatokkal rendelkező szombathelyi intézet és az országos oktatástechnikai központ által rendezett eszmecsere kutatásmetodikai, mikrotanítási kérdéseket vitattak meg. szombathelyi példa alapján széles körben le akarják vezetni a hazai pedagógusképző intézetekben a zárt láncu ipari tv rendszereket. ezekkel hatékonyabbá, gazdaságosabbá és racionálisabbá válik a pedagógusjelöltek felkészítése hivatásukra. mód nyílik elvont pedagógiai fogalmak szemléltetésére, és ugynevezett mikrotanításokra. az utóbbi azt jelenti, hogy a leendő pedagógusok, mielőtt egy teljes osztály elé lépnek katedrára, 5-7 fős kisebb gyermekcsoporttal ,, tanulhatják a tanítást,,.

a tanácskozáson részt vett dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes is. /mti/

--

19.00/ju

- 48 -

1970g

bb 71. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

-ju la

1975. október 2.

29. buborékmemória ritkafémekből
30. kevés a víz a hajóknak
31. győri textilipari vállalat
32. bcm
33. társadalmi munka bács-kiskun megyében
34. vasgyűjtés az lkm-ben
35. vas és acél terven felül diósgyőrből
36. a preinka aranyművesség termékei
37. elutazott dean reed
38. lengyel részvétel az őszibnvn-n
39. bővül a nemzetközi távhívóforgalom
40. a kszdsz kv ülése
41. sajtótájé. a könnyűipari minisztériumban
42. gyorsjavító cipész szalon
43. ndk centrumhét
44. elutazott a dahomeyi szakszervezeti küldöttség
45. pályázat dijkiosztása
46. tanácskozás a vizek védelméről
47. sajtótájé. az akadémián
48. szakmunkás tanulók kiállítása
49. köszönetnyilvánítás
50. fejér megyei orvosnapok
51. a muzeumi hónap orsz. megnyitója kaposvárrott
52. játékkiallítás
53. besurranó tolvaj
54. gyulai huskombinát
55. a muzeumi hónap borsod megyei rendezvényei
56. újabb vérhasmegbetegedések miskolcon
57. a kiszámítógépek szerepe a gépiparban
58. erdey-gruz tiber fogadta sztoletovot
59. befejeződött a szoc. országok pedagógiai intézet-vezetőinek tanácskozása
60. megyei művelődési osztályvezetők tanácskozása
61. tiltakozások
62. sarlós istván látogatása
63. szüreten a diplomaták
64. vas- és fémgyűjtés
65. kapos nándor kiállítása

/ folyt. köv./

19.05/ju

- 49 -

1970g

bb 71. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

66. naiv alkotók kiállítása
67. lengyel filmapok
68. pro musica
69. oktatástechnikai tanácskozás
70. Lázár György látogatása Szabolcs megyében
71. hírjegyzék
/mti/

--

bb 72. budapesti ifjúsági küldöttség

be-ju zs la 1975. október 2.

utazott csütörtökön Prágába, a szocialista országok fővárosainak ötödik találkozójára. a delegációt Boros Béla, a Kisz Budapesti Bizottságának első titkára vezeti. az október 10-ig tartó eseménysorozaton kulturális bemutatókra, szakmai vetélkedőkre, sportversenyekre, kiállításokra és politikai tanácskozásokra kerül sor. /mti/

--

bb 73. Rajk Jenő kiállítása

vid/kz-ju la 1975. október 2.

csütörtökön nyílt meg a Zalaegerszegi képcsarnokban Rajk Jenő festőművész kiállítása. a tárlaton a művész több mint 30 akvarelljét láthatja a közönség. a kiállítás október 16-ig tart nyitva. /mti/

--

bb 75. Plautus Vigjáték a Győri Kisfaludy Színházban

vid/ká-ju la 1975. október 2.

Plautus: a Bögre című zenés vigjátékát mutatta be csütörtökön a Győri Kisfaludy Színház, Meczner János rendezésében. a főbb szerepeket Patassy Tibor Jászai-díjas, Erdélyi Ila, Forgács Kálmán és Herendi Mária alakította. /mti/

--

19.15/ju

- 50 -

20⁰⁰g

bb 74. a budapesti pártbizottság, a NIM és a fővárosi tanács vezetőinek megbeszélése

-ju zs la 1975. október 2.

a budapesti pártbizottság, a Nehézipari Minisztérium és a fővárosi tanács vezető munkatársai Katona Imre első titkár, dr. Simon Pál miniszter és Szépvölgyi Zoltán tanácselnök részvételével csütörtökön megbeszélést tartottak a budapesti pártbizottságon.

a tanácskozáson áttekintették az együttműködés eddigi eredményeit és megvitatották az ötödik ötéves tervidőszakra vonatkozó, a fővárost érintő fejlesztési feladatokat. a megbeszélésen külön hangsúlyt kaptak a budapesti nehézipari vállalatok szelektív és intenzív fejlesztésének, valamint a lakossági ellátás és közműszolgáltatást javításának kérdései. /mti/

--

bb 76. évadnyitó előadás a kaposvári színházban

vid/ká-ju la 1975. október 2.

a kaposvári Csiky Gergely Színház csütörtökön este tartotta évadnyitó előadását. az 1955-től állandó jelleggel működő színház huszadik évadját Brecht: a Kaukázusi Krétakör című drámájának előadásával kezdte. a darabot Asher Tamás rendezte, a főszerepeket Molnár Piroska, Koltai Róbert és Vajda László játszotta. /mti/

--

bb 77. Pécssett vendégszerepelt az Erich Weinert Művészegyüttes

vid/ká-ju la 1975. október 2.

a Pécsi Nemzeti Színházban kezdte meg csütörtökön magyarországi vendégszereplését a német demokratikus köztársaság nemzeti néphadseregének hazánkba érkezett 180 tagú művészegyüttese. a nagy német munkásköltő és forradalmár, Erich Weinert nevét viselő együttes ének- és zenekarból, táncsoportból áll, illetve szólólisták gazdagítják műsorát. a következő napokban Dunántúli és Alföldi városokban lépnek fel. tíz előadásból álló programjuk budapesti diszelozással zárul. /mti/

--

19.30/ju

- 51 -

20⁰⁰g

bb 78. időjárásjelentés

gg-ju la

1975. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti október 2-án, csütörtökön
19 órakor:

mérsékelten meleg idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő,
néhány helyen záporral, zivattal. mérsékelt, időnként
kissé megélénkülő, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 21-26 fok kö-
zött. /mti/

--

bb 79. néprajzi kiállítás vácotti

gg-ju la

1975. október 2.

a muzeumi hónap keretében csütörtökön dr. gáborján alicé,
a néprajzi muzeum tudományos munkatársa nyitotta meg vácotti
a vak bottyán muzeumban a vác-környéki népviseletet bemutató
kiállítást, amely bemutatja a vácot övező községek magyar,
német és szlovák népviseletét a születéstől a halál/ig. a
szódi csecsemő-kelengye melletti menyasszonyi ruha és mult
századvégi nagybörzsönyi halotti lepel is található. /mti/

--

bb 80. ünnepség a központi fizikai kutató intézet 25
éves fennállása alkalmából-óvári miklós felszólalása

t ms/tr-ju zs la

1975. október 2.

az mta központi fizikai kutató intézetének vezetői,
kutatói és dolgozói csütörtökön az erkel színházban, rendezett
ünnepségen emlékeztek meg az intézet fennállásának 25.
évfordulójáról. az ünnepségen elnökségében helyet foglalt
óvári miklós, az msmp politikai bizottságának tagja, a köz-
ponti bizottság titkára, erdey-gruz tiberius, az mta elnöke, dr.
ajtai miklós, az omfb elnöke, valamint a főváros és a xii.
kerület több párt- és állami vezetője. ugyancsak az elnökség-
ben foglalt helyet p.p. bycskov, a szovjet nagykövetség ta-
nácsosa, valamint a szovjet tudományos életnek a jubile-
um alkalmából hazánkba érkezett több neves képviselője. részt-
vettek az ünnepségen több minisztérium, számos tudományos és
oktatási intézmény, valamint ipari vállalat, üzem képviselői
is.

/ folyt. köv./

19.35/ju

- 52 -

20⁰⁰g

bb 80. / ünnepség a ... 1. folyt./-ju

kovács istván akadémikus mondott megnyitót, majd felol-
vasta kádár jánosnak, az msmp kb első titkárának a jubiléus
intézethez írt meleghangú üdvözlő levelét.

pál lénárd akadémikus, a kfk igazgatója ünnepi beszé-
dében áttekintést adott az intézet 25 éves fejlődéséről, ame-
lyet egyebek közt az is jellemez, hogy a kezdetben mintegy 100
főt számláló intézet több mint kétezer munkatárssal dolgozó
kutatóközponttá vált. jelentős nemzetközi megbeszélést vívott
ki, őszinte barátokat szerzett a szocialista országokban, el-
sősorban a szovjetunióban, ahonnan állandó és hatékony támo-
gatásban részesült különféle nagyjelentőségű kutatási programok
megindításához és eredményes műveléséhez.

1970 óta az intézet egyre nagyobb figyelmet fordít az or-
szág gazdasági fejlődését közvetve vagy közvetlenül szolgáló
kutató-fejlesztő munkára, és eredményei - főleg a mérés- és
a számítástechnika terén - belföldön és külföldön egyaránt szé-
leskörű gyakorlati alkalmazást nyernek. ekkor kezdődtek a
konkrét gazdasági célra orientált kutatási programok és erő-
södött az ipari üzemekkel kialakult együttműködés. jelentős
tudományos együttműködés bontakozott ki tekintélyes külföldi,
elsősorban szovjet kutató intézetekkel és egyre gyakoribb a
közös kutatás is. az idei évben a kfk négy tudományos intézet-
ből álló kutatóközponttá alakult, de továbbra is egységes szer-
vezetben működik. a fő négy kutatási terület a részecske és mag-
fizika, a szilárdtest, az atomenergia, valamint a mérés- és
számítástechnikai kutatás.

ezután óvári miklós, az msmp politikai bizottságának tag-
ja, a kb titkára szólalt fel. bevezetőben a központi bizottság
névében meleg szeretettel köszöntötte a negyedszázados központi
fizikai kutató intézet tudósait, kutatóit, dolgozóit. a magyar
tudományos akadémia központi fizikai kutató intézete hazánk
egyik legjelentősebb kutató centruma - mondta. ez az intézet
együtt nőtt szocialista társadalmunkkal, fejlődése szerves
része szocialista hazánk fejlődésének, egyaránt kifejezi a tár-
sadalmi igények növekedését, és a tudományok fokozódó részvé-
telét a szocializmus építésében.

/ folyt. köv./

19.4/ju

- 53 -

20⁰⁰g

bb 80. / ünnepség ...2. folyt./-ju

- a tudományos életben - folytatta - különösen a párt tudománypolitikai irányelveinek megjelenése óta tapasztalható a kutatás fokozott igazodása a társadalom, a népgazdaság igényeihez, a fokozott összpontosítás azokra a tudományterületekre, ahol adva vannak, illetve megteremthetők a nemzetközileg is számottevő tudományos eredmények elérésének feltételei. itt, a központi fizikai kutató intézetben a határainkon túl is elismert alapkutatói tevékenység és az ipari alkalmazás lehetőségeit is figyelembe vevő gyakorlati eredmények a mindennapok valósága. kialakult az alap-, alkalmazott és fejlesztő kutatások egymásra épülésének gyakorlata, a kutatómunkának az elméleti felismerésektől a gyakorlati alkalmazásig terjedő folyamata. az intézet komplex tevékenységének megfelelően bővültek kapcsolatai a kutatóhelyeken kívül a hazai nagyvállalatokkal, így többek között a csepel vas- és fémművekkel, az egyesült ízzóval, a dunai vasművel. az együttműködés során a gyakorlatban is igazolódott, hogy az alapkutatás fejlődésére is serkentő hatással vannak a gazdasági élet közvetlen impulzusai, hogy a gazdasági és a tudományos előrehaladás egymást kölcsönösen segíti és feltételezi.

példamutató az intézet bekapcsolódása a tudományos haladás nemzetközi áramlatába, - mondta ezután. - hálásak vagyunk szovjet barátainknak, akik a kísérleti-technikai alapok lerakásában, különösen a reaktorkutatások elindításában és állandó fejlesztésében, a káderek kiképzésében kezdettől fogva internacionalista módon segítettek és ösztönözték az intézeti kutatómunkát. kiemelkedő jelentőségű a dubnai egyesített atomkutató intézet keretében végzett közös munka. a magyar kutatók számos más szovjet intézetben is lehetőséget kaptak olyan kutatósokra, amelyek feltételeit itthon nem tudtuk megteremteni.

óvári miklós ezután emlékeztetett arra, hogy a xi. pártkongresszus ismételten megerősítette az 1969-ben elfogadott tudománypolitikai irányelveket, s alapvető feladatként a tudomány termelőerővé válásának meggyorsítását, a társadalompolitikai döntések tudományos megalapozását, az ideológiai, tudatformáló munka hatékonyabbá tételét jelölte meg. a kongresszuson elfogadott programnyilatkozat hosszú távra kijelölte a szocializmus építésének céljait, s ezen belül a tudomány helyét, szerepét, legáltalánosabb feadatait a fejlett szocialista társadalom megteremtésében. mindez kedvező társadalmi feltételeket teremt a tudományos kutatás továbbfejlesztéséhez. ahhoz azonban, hogy a tudomány betöltse a társadalmi fejlődésben rá váró hivatást, meg kell sokszoroznia erőfeszítéseit.

/ folyt. köv./

19.55/ju

- 54 -

20¹⁵g

bb 80. / ünnepség ... 3. folyt./-ju

nagyobb összhangot kell teremteni a tudósok, a kutatók, a termelésben dolgozó mérnökök és üzemi munkások munkájában. egyfelől kutatóinknak az eddiginél is jobban tekintettel kell lenniük gazdasági lehetőségeinkre és feladatainkra, másfelől a tudomány eredményeinek felhasználásával is meg kell gyorsítanunk a termelés színvonalának emelését. ezért a kutatóintézetekben előtérbe kell állítanunk azokat a kutatási feladatokat, amelyek hatékonyan segíthetik gazdasági feladataink megoldását. az üzemekben, vállalatokban pedig el kell érünk, hogy növekedjen az igény a tudományos eredmények alkalmazására és javuljon a vállalatok vezetőinek fogékonysága az új iránt, készítsenek hosszabb távú fejlesztési terveket.

óvári miklós tetszéssel fogadott beszéde után erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke - aki annak idején tagja volt a kfk-i létrehozását előkészítő háromtagú bizottságnak - emlékezett vissza a kezdeti lépésekre, és méltatta az azóta bekövetkezett nagy fejlődést. ezt követően dr. ajtai miklós, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke köszöntötte a központi fizikai kutató intézetet, majd mártia ferenc, az akadémia főtitkára kitüntetésekét nyújtott át. a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését kapta kiss dezső, a fizikai tudományok doktora, a kfk-i tudományos tanácsadója, szabados lászló, a thermo-hidraulikai osztály vezetője és szabó ferenc, az atomenergia kutató intézet igazgatója. kekten kapták meg a munka érdemrend ezüst, egy dolgozó pedig bronz fokozatát, 20-an a magyar tudományos akadémia kiváló dolgozója kitüntetésben részesültek.

az ünnepségen ezután tudományos intézmények és vállalatok képviselői köszöntötték a jubiláns intézmény dolgozóit jánossy lajos akadémikus, a kfk-i volt vezetője, majd a.p. alekszandrov, a kurcsatov atomenergia intézet igazgatója, tétényi pál, a magyar tudományos akadémia izotóp intézetének igazgatója, a.m. prohorov, nobel-díjas fizikus, a szovjetunió tudományos akadémiaja általános fizikai és asztronómiai osztályának vezetője, soltész istván, a csepel vas- és fémművek vezérigazgatója, h. lizurej, a dunai egyesített atomkutató intézet képviselője, marx györgy akadémikus, az eötvös loránd tudományegyetem atomfizikai tanszékének vezetője, v.a.. kuznyecov, az obnyinszki fizikai energetikai intézet igazgatóhelyettese és váradi imre, a távközlési kutató intézet vezérigazgatója köszöntötte a 25 éves kfk-i-t.

végül pál lénárd igazgató intézeti emlékérmeket és 25 éves törzsgárda-tag jelvényeket nyújtott át az intézet érdemes dolgozóinak. /mti/

20.06/ju

- 55 -

20¹⁰g

bb 81. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

-ju la

1975. október 2.

- 72. budapest ifjusági küldöttség utazott prágába
 - 73. rajk jenő kiállítása
 - 74. a budapesti pb, a nim és a fővárosi tanács vezetőinek megbeszélései
 - 75. plautus vigjáték
 - 76. évadnyitó kaposvárrott
 - 77. erich weinert együttese
 - 78. időjárásjelentés
 - 79. néprajzi kiállítás vácrott
 - 80. kfki ünnepség
 - 81. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor

21.05/ju

- 56 -

21¹⁰g

MTI.

60.008/x
Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. rádió műsorok az ndk nemzeti ünnepe alkalmából

i/nm/gk rj hi la

1975. október 3.

hétfőtől egy héten át változatos irodalmi műsorok, összeállítások, zenei adások emlékeznek meg a német demokratikus köztársaság nemzeti ünnepéről. hétfőn a budapesti művészeti hetek keretében tartja bemutatóját a rádiószínház. rolf schneider „az eljáráshoz megismételhető”, címmel dokumentumjátékban idézi föl a nürnbergi per egyes fejezeteit, ráirányítva a figyelmet a háborús bűnösök legjellegzetesebb típusára, tanulságaira. a közreműködők között találjuk dégi istvánt, dobák lajost, kovács károlyt, orbán tibort, solti bertalant, székhelyi józsefet és másokat. kedden a kossuth-adó félórás összeállítást szentel az ndk nemzeti ünnepének. ebben hangzik el „a második negyedszázadban”, címmel vámos ignác írása. ugyancsak ezen a napon hallhatunk népszerű dalokat gisela may tolmácsolásában.

csütörtökön tartják a német demokratikus köztársaság rádiójának napját. a reggeli órákban a kossuthon fuvószénét sugároznak, a déli órákban pedig tömegdalokat az ndk-ból. délután néptánc-feldolgozásokat hallhatunk a baráti szocialista országból. ugyancsak a kossuth-adón 19.35-kor közvetítik „az aula”, című rádiójátékot, amely epizódokat szólaltat meg hermann kant regényéből. a főszereplők: végvári tamás, pálos zsuzsa, sztankay istván, haumann péter, császár angéla, a petőfi-adón reggel népi dalok csendülnek fel az érchegységből. a 3. adón horst ulrich semmler „a mesefán”, című rádiójátéka ígér kellemes szórakozást a délutáni órákban a gyerekeknek.

/folyt.köv./

- 1 -

g